

Lappeenranta Keskustaajaman osayleiskaavan 2030 eteläisen osa-alueen vaiheen 2 muinaisjäännösinventoinnit 2014 - 2018

Timo Jussila

Tilaaaja: Lappeenrannan kaupunki

Sisältö:

Perustiedot.....	3
Inventoinnit	5
Lähteet	6
Kohdeluettelo.....	7
Yleiskartat	8
Muinaisjäännökset.....	10
1 LAPPEENRANTA KAISLANEN-HIMALANMÄKI.....	10
2 LAPPEENRANTA RÖNASAARENMÄKI.....	12
3 LAPPEENRANTA KAISLANEN-JOKINIEMENSUO.....	14
4 LAPPEENRANTA HANHIJÄRVI-HANHISILLANJOKI.....	15
5 LAPPEENRANTA HANHIJÄRVI-MUURNIEMENMÄKI.....	17
6 LAPPEENRANTA MUURNIEMENMÄKI SE	18
7 LAPPEENRANTA RIKKILÄNNIEMI	20
8 LAPPEENRANTA PIUNIEMI 1	21
9 LAPPEENRANTA PIUNIEMI 2	23
10 LAPPEENRANTA VÖRSTI.....	24
11 LAPPEENRANTA TÖRSÄVÄNLAHTI	26
12 LAPPEENRANTA HANHIHÄRVEN MYLLY	28
13 LAPPEENRANTA KALLIOKOSKI.....	33
14 LAPPEENRANTA LASOLA	34
15 LAPPEENRANTA LÄHDEKORVANMÄKI.....	36
16 LAPPEENRANTA ROKKELI.....	37
17 LAPPEENRANTA IHALA.....	43
Mahdollinen muinaisjäännös	46
18 LAPPEENRANTA KARKKOLA.....	46
Muut kulttuuriperintökohteet	49
19 LAPPEENRANTA JOKINIEMI VARUSTUS	49
20 LAPPEENRANTA SURMANMÄKI VARUSTUS.....	49
21 LAPPEENRANTA MUURNIEMENSUO LAPPEE-KAUSKILA TIE51	
22 LAPPEENRANTA SUMUSENMÄKI VARUSTUS 1	52
23 LAPPEENRANTA SUMUSENMÄKI VARUSTUS 2	52
24 LAPPEENRANTA MUURNIEMENMÄKI VARUSTUS 1.....	53
25 LAPPEENRANTA MUURNIEMENMÄKI VARUSTUS 2	54
26 LAPPEENRANTA MUURNIEMENMÄKI VARUSTUS 3.....	56
27 LAPPEENRANTA MUURNIEMENMÄKI VARUSTUS 4.....	57
28 LAPPEENRANTA HUJAINNIEMI	58
29 LAPPEENRANTA UUSI-VÖRSTI	59
30 LAPPEENRANTA RANTALA 1.....	61
31 LAPPEENRANTA LUUKORVENMÄKI	63
Löytöpaikka.....	65
32 LAPPEENRANTA YLÄ-JÄKÖ	65
Muut kohteet	65
33 LAPPEENRANTA VIHTOLA.....	65
34 LAPPEENRANTA VIHTOLA TUKIALA	67

Kansikuva Kaislasen pohjoispuolella sijaitseva kivikautinen asuinpaikka Rönasaarenmäki.

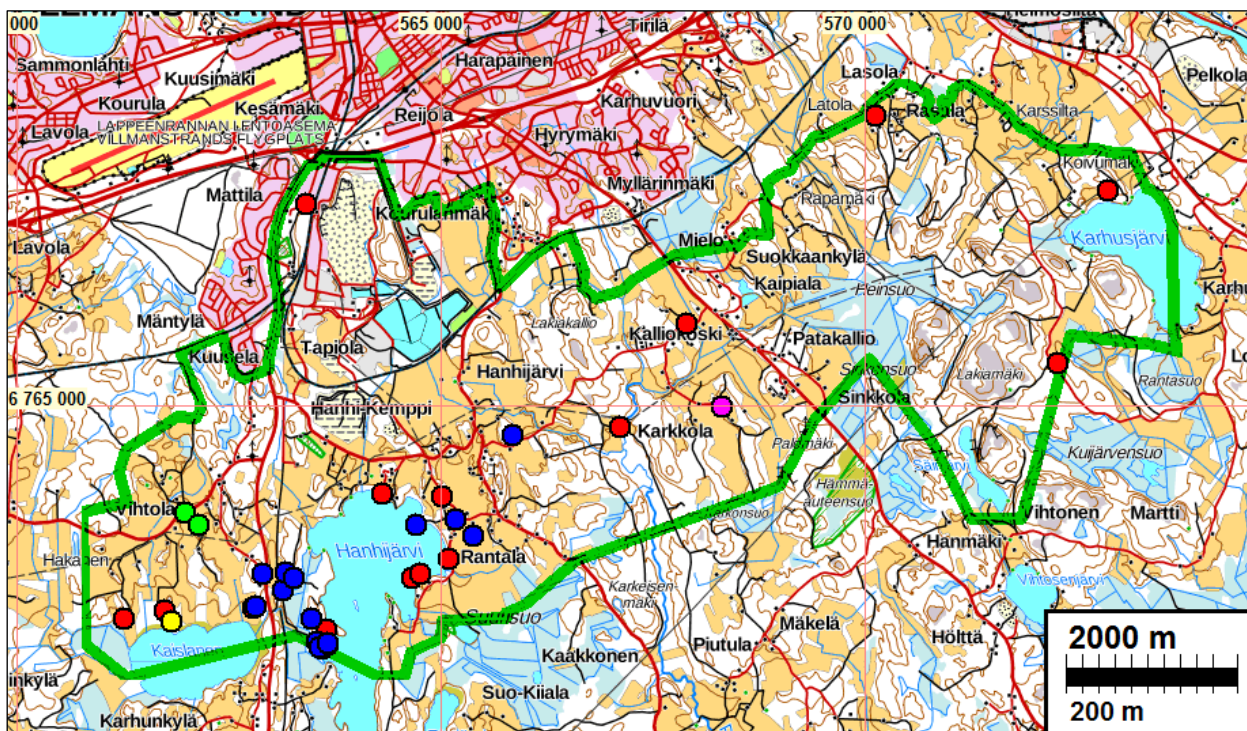
Perustiedot

- Alue:** Lappeenranta, keskustaajaman osayleiskaavan 2030 eteläisen alueen, vaiheen 2 alue.
- Tarkoitus:** Selvittää alueen kiinteät muinaisjäännökset ja muut arkeologiset kohteet.
- Kustantaja:** Lappeenrannan kaupunki
- Tekijä:** Mikroliitti Oy, Timo Jussila (kooste aiemmista raporteista 2014-2018. Ne on lueteltu alla).
- Muut aiemmat tutkimukset:** Jussila 1998, yleisinventointi. Laakso 2001, yleisinventointia Lappeenrannan seudulla painottuen rautakauteen ja varhaiseen hist. aikaan.
- Tulokset** Tähän kaavahankkeeseen liittyen alueella on inventoitu erillisillä osa-alueilla muinaisjäännöksiä vuosina 2014, 2015, 2017 ja 2018. Koko alue on kattavasti inventoitu. Ennen näitä inventointeja alueelta tunnettiin 7 kiinteää muinaisjäännöstä (6 kivikautista asuinpaikkaa ja kuppikivi). Inventoinneissa 2014 - 2018 alueelta löydettiin kaikkiaan 10 uutta muinaisjäännöstä: neljä kivikautista asuinpaikkaa, neljä historiallisen ajan asuinpaikkaa (vanhoja autioituneita tonttimaita), tervahauta ja myllyn jäännökset. Kaikkiaan alueella on nyt 17 kiinteää muinaisjäännöstä. Näiden lisäksi alueella todettiin 13 jatkosodan aikaista varustuksen jäännöstä sekä hylätty vanha tielinja, jotka luokiteltiin muiksi kulttuuriperintökohteiksi. Lisäksi yksi vanha ja autioitunut tonttimaa todettiin mahdolliseksi muinaisjäännökseksi, koska sieltä ei voitu saada havaintoja kiinteästä muinaisjäännöksestä. Alueella on siis kaikkiaan 30 arkeologista suojelukohdetta.
- Selityksiä:** Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa. Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta 2017 - 2019, ellei toisin mainittu. Muinaisjäännösrekisteri on tarkastettu 11/2019. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon, eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat ovat digitaalisia ja ne ovat tallessa Mikroliitti Oy:n serverillä.

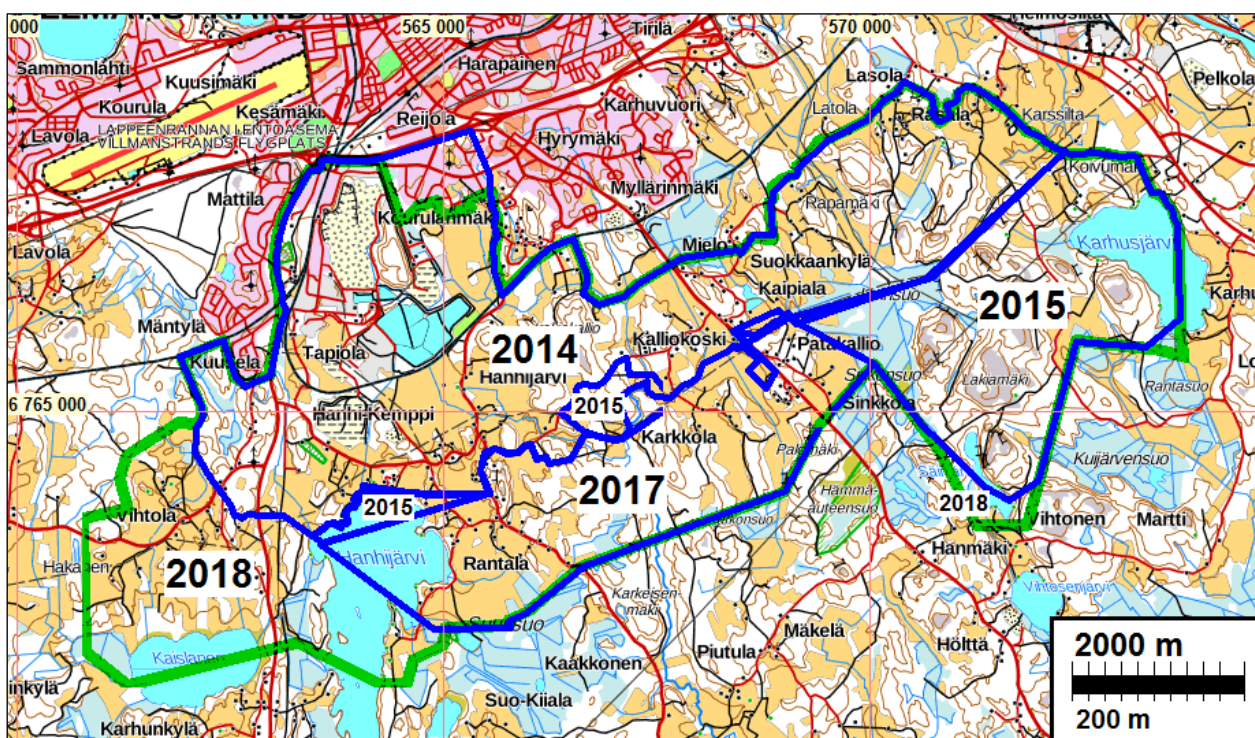
Tämä raportti on kooste seuraavista inventointiraporteista:

- Bilund Antti 2014:** *Lappeenranta Keskustaajaman osayleiskaavan eteläisten alueiden 2. ja 3. vaiheen alueiden historiallisen ajan kohteiden muinaisjäännösinventointi 2014. Mikroliitti Oy. Maastotyö 6.–11.6. 2014 ja lisäksi yksi päivä Ville laakson kanssa toukokuussa 2019.*
- Laakso Ville ja Sepänmaa Timo 2015:** *Lappeenranta, keskustaajaman eteläisten osien osayleiskaavan alueiden 2 ja 3 laajennusalueiden muinaisjäännösinventointi 2015. Mikroliitti Oy. Maastotyö 9. ja 11.6.2015.*
- Jussila Timo 2015:** *Lappeenranta Hyväristönmäki muinaisjäännösselvitys. Keskustaajaman osayleiskaava 2030 inventoinnin v. 2014 täydennys Hyväristönmäen osa-alueelta. Mikroliitti Oy. Ei maastotyötä.*
- Jussila Timo & Tiainen Teemu 2017:** *Lappeenranta, keskustaajaman eteläisten osien osayleiskaavan alueiden 2 ja 3 uusien laajennusalueiden muinaisjäännösinventointi 2017. Mikroliitti Oy. Maastotyö 18.10.2017 (pitkä päivä)*
- Jussila Timo 2018:** *Lappeenranta, Keskustaajaman eteläisten osien osayleiskaavan alueen 2 ja 3 uusien laajennusalueiden muinaisjäännösinventointi 2018. Mikroliitti Oy. Maastotyö 11.10.2018 (pitkä päivä).*

Aiempien raporttien kohdenumerointi on muutettu tässä koosteessa.

Eteläisen osa-alueen vaiheen 2 aluerajaus vihreällä. Arkeologiset kohteet erivärisin palloin: punaiset kiinteitä muinaisjäännöksiä, sinipunainen mahdollinen muinaisjäännös, siniset muita kulttuuriperintökohteita, keltainen löytöpaikka ja vihreät muita kohteita.

Eri vuosina inventoidut eteläisen osa-alueen vaiheen 2 osa-alueet.

Inventoinnit

Lappenrannan kaupungin Keskustaajaman osayleiskaavan 2030 kaavoitushankkeen osana eteläisen osa-alueen vaiheen 2 osa-alueen raja-alue on muuttunut vuosien mittaan. Aluetta on laajennettu eri vuosina. Alkuperäinen alue inventoitiin v. 2014 ja siihen tehtyjä laajennuksia vuosina 2015, 2017 ja 2018. Lopullisen aluerajauksen kohteet ovat luonnollisesti hajallaan eri raporteissa ja niiden kohdenumeroinnit ovat päällekkäisiä.

Lappeenrannan kaupunki päätti, että alueella tehdyistä inventoinneista koostetaan yksi raportti, jossa kohteet esitetään yhtenevästi ja yhtenä kohdenumerosarjana. Kohdenumeron tarkoitus on toimia viitteenä karttojen, kohdeluetteloiden ja –kuvausten välillä sekä raportissa että paikkatietokannassa. Numero ei siis ole virallinen muinaisjäännöksen tunnus vaan apuväline niiden käsittelemiseksi ja esittämiseksi kaava-aineistoissa.

Kohteiden viralliset tunnukset ovat Museoviraston muinaisjäännösrekisterin rekisterinumerot, joita uusilla kohteilla ei vielä ollut aiemmissa raporteissa. Ne on nyt lisätty kohdekuvauksiin, lukuun ottamatta vuoden 2017 inventoinnin uusia muinaisjäännös- ja muu kulttuuriperintökohteita, joita ei jostain syystä ole vielä muinaisjäännösrekisteriin viety (tätä raporttia koostettaessa marraskuun alussa v. 2019).

Inventoinnin maastotyöhön on käytetty aikaa kaikkiaan 15 henkilötyöpäivää. Aiemmat inventoinnit on tehty keskenään samoin perustein ja metodein. Vuoden 2014 jälkeen historiallisen ajan vanhojen tonttimaiden suojelustatuksen kriteereihin on tullut joitain tarkennuksia, mutta tämän kaava-alueen aiemmissa inventoinneissa käytettyihin tulkintoihin niillä ei ole ollut merkittävää vaikutusta. Inventointien valmisteluvaiheessa on käyty läpi kaikki aluetta kuvaavat vanhat kartat, kuten isojakokartat, vanhat yleiskartat sekä 1840-luvun pitäjänkartat. Isojakokartat on etsitty ja valokuvattu Kansallisarkistossa. Lisäksi on käytetty vanhoja peruskarttoja, joiden avulla on selvitetty vanhojen, isojakokartoilta paikannettujen tonttimaiden maankäyttöä.

Inventoinneissa ei ole esitetty erillisinä kohteina kattavasti kaikkia alueen vanhoja, isojakokartoilta paikannettuja tonttimaita vaan ainoastaan ne vanhat tonttimaat, jotka ovat nyt autioita ja mahdollisesti kelpoisia suojeltavaksi arkeologisin perustein. Ne vanhat talojen ja kylien paikat, jotka ovat nykyään täysin tai lähes täysin rakennettuja ja edelleen käytössä nykyaikaisena tilakeskuksena, on jätetty siten huomioimatta, että niistä ei siis ole tehty erillistä kohdekuvausta. Poikkeuksena edellä sanottuun on v. 2018 inventointi jaossa kaksi vanhaa ja arkeologisessa mielessä tuhoutunutta tonttimaata esitettiin muina kohteina (joilla ei siis ole mitään suojelustusta).

Alueen historiallisen ajan asutuksen yleisestä kehityksestä ja sijoittumisesta on kattava selvitys Bilundin v. 2014 raportissa ja lisäksi tarkennuksia siihen Hanhijärven, Rantalan, Karkkolan ja Sinkkolan osalta v. 2017 raportissa ja Vihtolan osalta v. 2018 raportissa. Em. raporteissa on esitetty vanhojen tonttimaiden sijainti ja erillisinä kohteina ne, joilla on katsottu olevan suojelustatus. Aiemmissa raporteissa on myös otteet alueen vanhoista kartoista. Niitä ei ole tässä koosteessa.

Inventointien valmisteluvaiheessa ja myös maastotöiden aikana käytettiin maanmittauslaitoksen laserkeilausaineistosta laadittua viistovalovarjostetta, josta paikannettiin arkeologisesti mahdollisesti mielenkiintoisia maarakenteita ja ilmiöitä, jotka sitten tarkastettiin maastossa. Erityisen hyvin aineistosta sai paikannettua puolustusvarustusten jäänteitä.

Lopputuloksena inventoinneista alueella on kaikkiaan 30 arkeologista suojelukohdetta, joista 17 on kiinteitä muinaisjäännöksiä ja 13 muita kulttuuriperintökohteita, pääosin varustusten jäännöksiä. Ennen näitä inventointeja alueelta tunnettiin 7 kiinteää muinaisjäännöstä (6 kivistä)

asuinpaikkaa ja kuppikivi). Inventoinneissa 2014 - 2018 alueelta löydettiin kaikkiaan 10 uutta muinaisjäännöstä: neljä kivikautista asuinpaikkaa, neljä historiallisen ajan asuinpaikkaa (vanhoja autioituneita tonttimaita), tervahauta ja myllyn jäännökset. Kaikkiaan alueella on nyt 17 kiinteää muinaisjäännöstä. Näiden lisäksi alueella todettiin 13 jatkosodan aikaista varustuksen jäännöstä sekä hylätty vanha tielinja, jotka luokiteltiin muiksi kulttuuriperintökohteiksi. Lisäksi yksi vanha ja autioitunut tonttimaa todettiin mahdolliseksi muinaisjäännökseksi, koska sieltä ei voitu saada havaintoja kiinteästä muinaisjäännöksestä.

11.11.2019

Timo Jussila

Lähteet

Kirjalliset lähteet

Partanen, Jukka 2011. Lappee uuden ajan alussa. (Kauskilasta keisarin aikaan. Lappeen historia I. Esihistoriasta vuoteen 1965. s. 119–177.)

Syrjö, Veli-Matti 1985. Lappeen kihlakunnan historia II. 1620-luvulta 1860-luvulle.

Ylönen, Aulikki 1976. Lappeen kihlakunnan historia I. 1620-luvulle.

Arkistolähteet

Brandenburg, 1833: Charta öfver Wichtola Bys Åkrar uti Lappvesi Socken och Häras af Wiborgs Län. (signum G43i:31).

Gahmberg, J 1832: Andra Karta Delen öfver Armila, Kourulanmäki, Tirilä, Karkola och Sinkola Byars Ägor uti Lappvesi Socken Lappvesi Härad och Wiborgs Län. G 43i:28/1-16

Gahmberg, J 1835: Karta öfver Hanhijärvi, Hanhikempi och Randala Byars Ägor i Lappvesi Socken af Lappvesi Härad och Wiborgs Län. G 43:13/1-8

Geographisk Charta öfwer Lappwäsi Sokn uti Kymmenegårds Prowince och Lappwäsi Härad 1767. Viipurin kuvernementin revisionikonttorin kartta-arkisto, Kansallisarkisto.

Geographisk Charta über das Wiburgsche Friedrichshamnsche Willmanstrandsche, Neuschlottsche und Kexholmsche Kreis des Wiburgschen Gouvernements Verfasfet im Jahr 1788.

Häggström, H. 1734: Geographisk Charta öfwer Karkola Hemmans Jorde Ägor belägna uti Kymmenegård Lähn Lapväsi Härad och Sochn. Kansallisarkisto.

Jussila T 1998: Lappeenrannan muinaisjäännösten inventointi. Mikroliitti Oy.

Lappeen pitäjän kartta, 1845. Maanmittauslaitos.

Palmroth, J. W. 1834. Ihalaisen kylän isojakokartta ja asiakirjat. G 43:4/1-8. Kansallisarkisto.

Palmroth, J. W. 1826. Charta öfver Lasola, Rasala, Lembiälä, Pelhola Och Karhusjäwi Byars... G 45:22/1–15. Maanmittaushallituksen uudistusarkisto, Kansallisarkisto.

Peruskartta 3133 09, v. 1954, 1970, 1984. Maanmittauslaitos

Senaatinkartat. XIV:46. 1891 ja XV:46 1893.

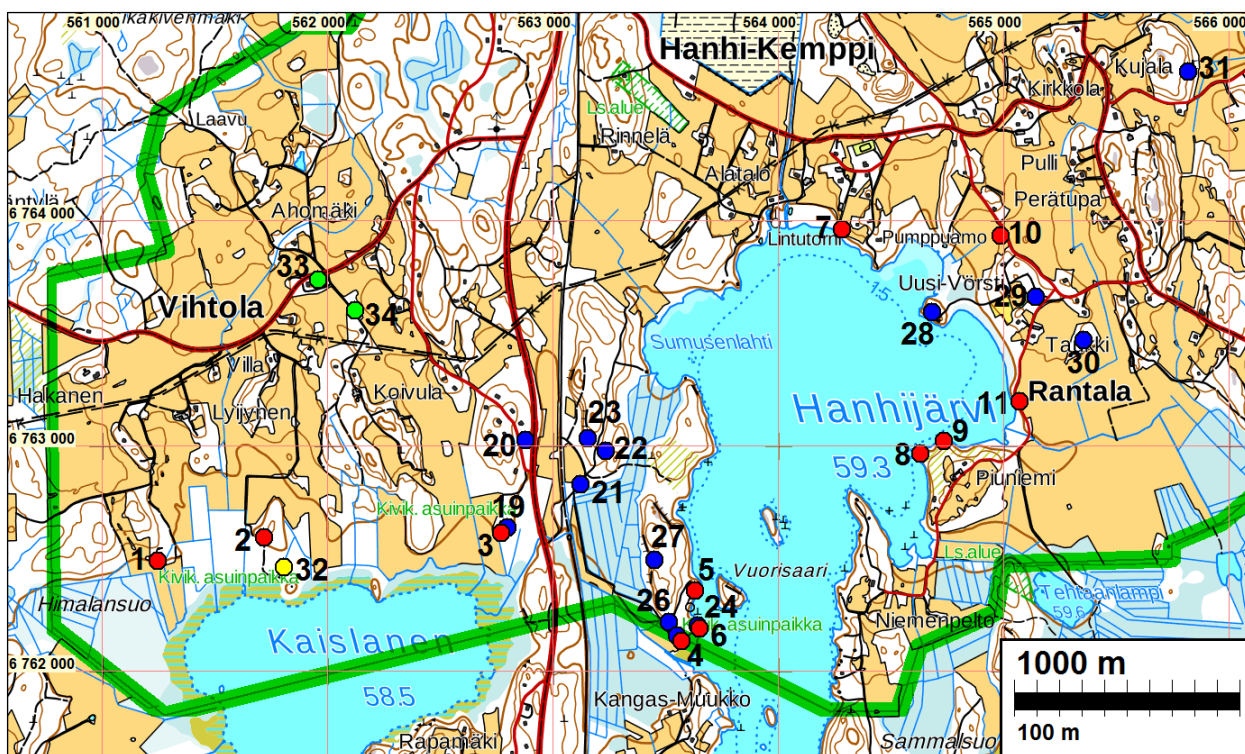
Steinheil 1805: Aflidne Excellencen grefve Steinheils Karta öfver Wiborgs län.

Topografinen kartta. VI:T. Lappeenranta. 1893 1996 vuosien mittaus. Maanmittaushallituksen topografinen osasto 1921. Painettu 1922.

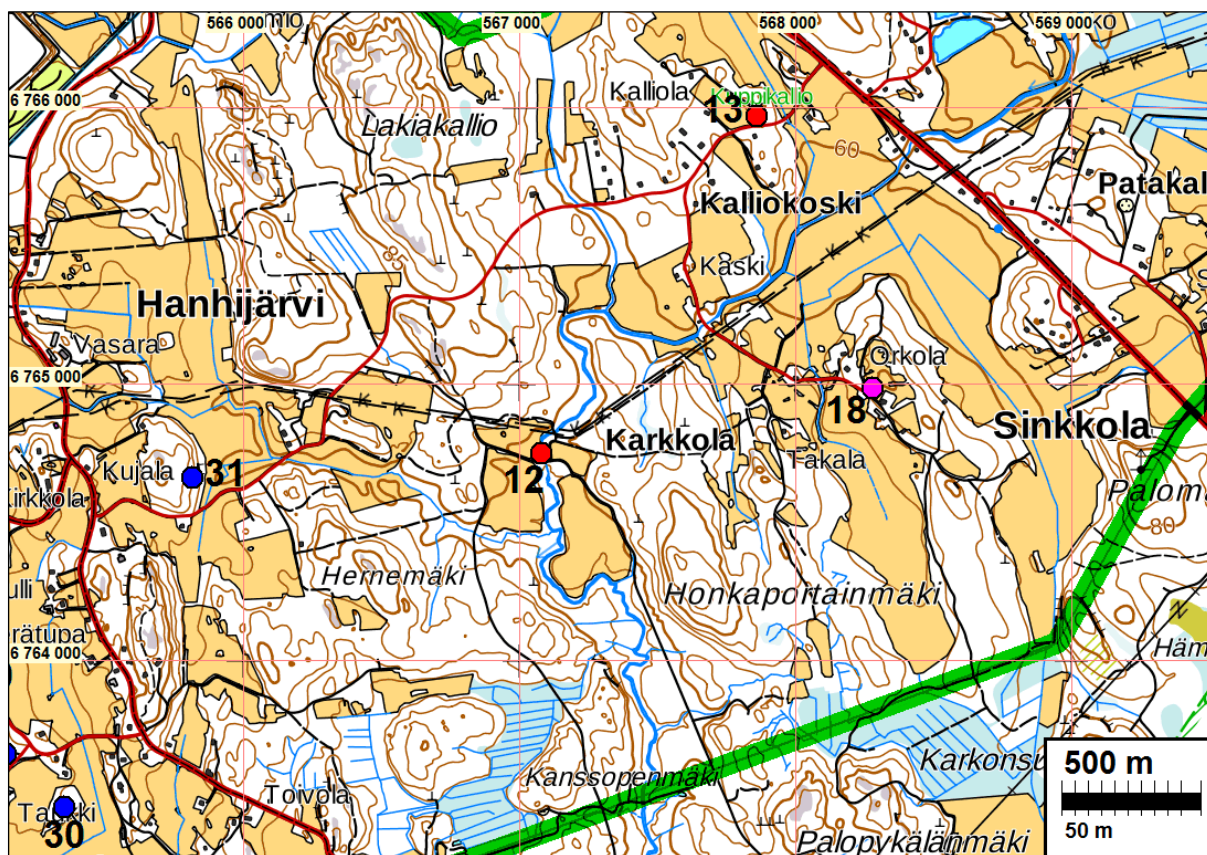
Kohdeluettelo

N	E	Rno	Nimi	Ajoitus	Laji	Status	Mjtunnus
6762490	561245	1	KAISLANEN-HIMALANMÄKI	esihistoriallinen	asuinpaikka	muinaisjäännös (sm)	405010036
6762593	561717	2	RÖNASAARENMÄKI	esihistoriallinen	asuinpaikka	muinaisjäännös (sm)	1000034890
6762616	562768	3	KAISLANEN-JOKINIEMENSUO	esihistoriallinen	asuinpaikka	muinaisjäännös (sm)	405010032
6762134	563571	4	HANHIJÄRVI-HANHISILLANJOKI	esihistoriallinen	asuinpaikka	muinaisjäännös (sm)	405010031
6762357	563630	5	HANHIJÄRVI-MUURNIEMEN-MÄKI	esihistoriallinen	asuinpaikka	muinaisjäännös (sm)	405010030
6762189	563649	6	MUURNIEMENMÄKI SE	esihistoriallinen	asuinpaikka	muinaisjäännös (sm)	1000034891
6763962	564284	7	RIKKILÄNNIEMI	esihistoriallinen	asuinpaikka	muinaisjäännös (sm)	405010041
6762965	564630	8	PIUNIEMI 1	esihistoriallinen	asuinpaikka	muinaisjäännös (sm)	
6763021	564735	9	PIUNIEMI 2	esihistoriallinen	asuinpaikka	muinaisjäännös (sm)	
6763935	564988	10	VÖRSTI	historiallinen	asuinpaikka	muinaisjäännös (sm)	
6763199	565070	11	TÖRSÄVÄNLAHTI	esihistoriallinen	asuinpaikka	muinaisjäännös (sm)	
6764752	567080	12	HANHIHÄRVEN MYLLY	historiallinen	myllynpaikka	muinaisjäännös (sm)	1000026010
6765971	567863	13	KALLIOKOSKI	rautakautinen	kuppikivi	muinaisjäännös (sm)	405010040
6768410	570085	14	LASOLA	historiallinen	asuinpaikka	muinaisjäännös (sm)	1000026018
6765500	572228	15	LÄHDEKORVANMÄKI	historiallinen	tervahauta	muinaisjäännös (sm)	1000031051
6767528	572830	16	ROKKELI	historiallinen	asuinpaikka	muinaisjäännös (sm)	1000031050
6767375	563380	17	IHALA	historiallinen	asuinpaikka	muinaisjäännös (sm)	1000026011
6764985	568284	18	KARKKOLA	historiallinen	asuinpaikka	mahd. muinaisjäännös	
6762640	562798	19	JOKINIEMI VARUSTUS	historiallinen	varustus	muu kulttuuriperintök (S)	1000034897
6763027	562877	20	SURMANMÄKI VARUSTUS	historiallinen	varustus	muu kulttuuriperintök (S)	1000034896
6762832	563122	21	LAPPEE-KAUSKILA TIE	historiallinen	tielinja	muu kulttuuriperintök (S)	1000034898
6763035	563154	23	SUMUSENMÄKI VARUSTUS 2	historiallinen	varustus	muu kulttuuriperintök (S)	1000034895
6762977	563236	22	SUMUSENMÄKI VARUSTUS 1	historiallinen	varustus	muu kulttuuriperintök (S)	1000034895
6762492	563450	27	MUURNIEMENMÄKI VARUSTUS 4	historiallinen	varustus	muu kulttuuriperintök (S)	
6762217	563516	26	MUURNIEMENMÄKI VARUSTUS 3	historiallinen	varustus	muu kulttuuriperintök (S)	
6762157	563551	25	MUURNIEMENMÄKI VARUSTUS 2	historiallinen	varustus	muu kulttuuriperintök (S)	
6762203	563641	24	MUURNIEMENMÄKI VARUSTUS 1	historiallinen	varustus	muu kulttuuriperintök (S)	1000034893
6763595	564683	28	HUJAINNIEMI	historiallinen	varustus	muu kulttuuriperintök (S)	
6763660	565143	29	UUSI-VÖRSTI	historiallinen	varustus	muu kulttuuriperintök (S)	1000019370
6763469	565353	30	RANTALA 1	historiallinen	varustus	muu kulttuuriperintök (S)	
6764660	565818	31	LUUKORVENMÄKI	historiallinen	varustus	muu kulttuuriperintök (S)	1000026209
6762463	561805	32	YLÄ-JÄKÖ	kivikautinen	löytö	löytöpaikka	
6763738	561957	33	VIHTOLA	historiallinen	asuinpaikka	muu kohde	1000034899
6763603	562121	34	VIHTOLA TUKIALA	historiallinen	asuinpaikka	muu kohde	1000034900

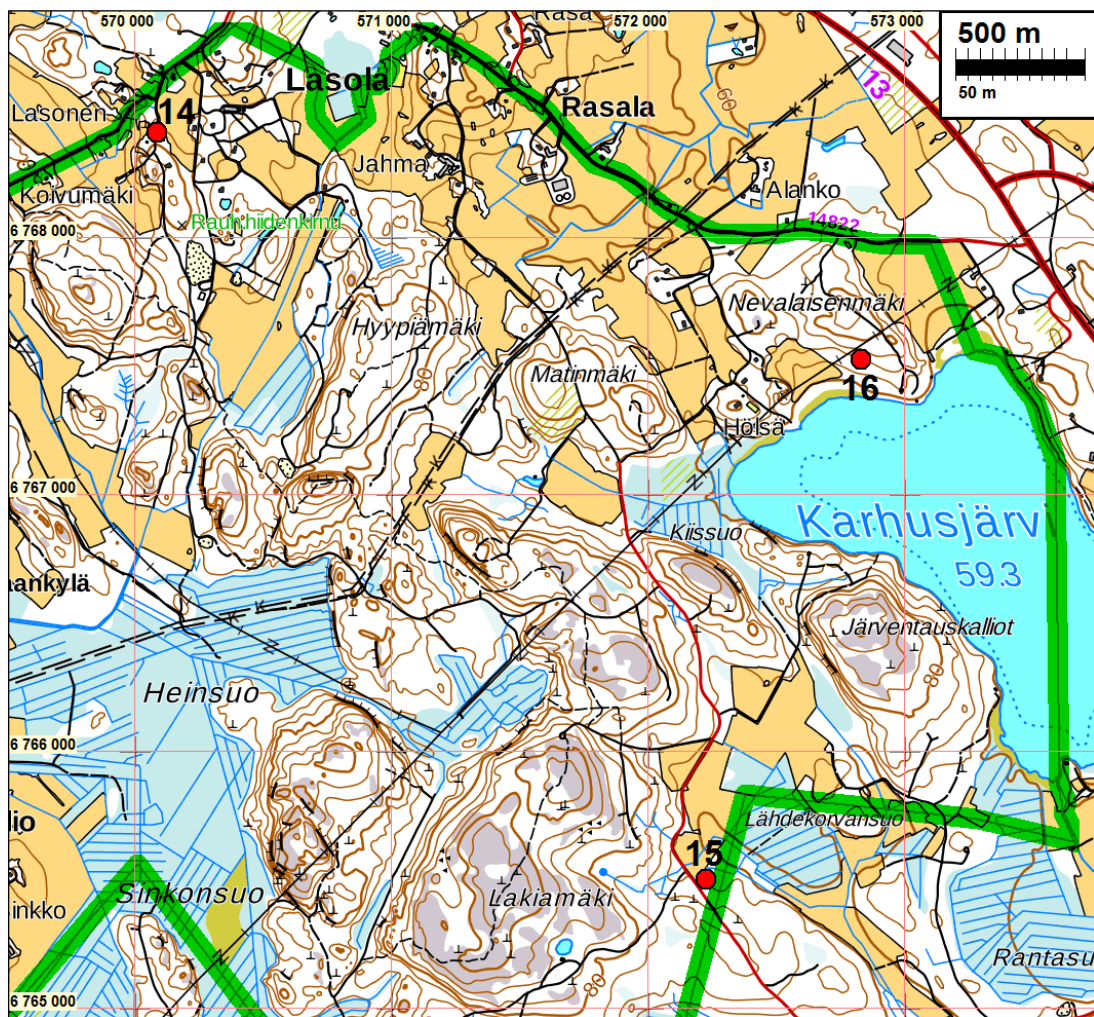
Yleiskartat

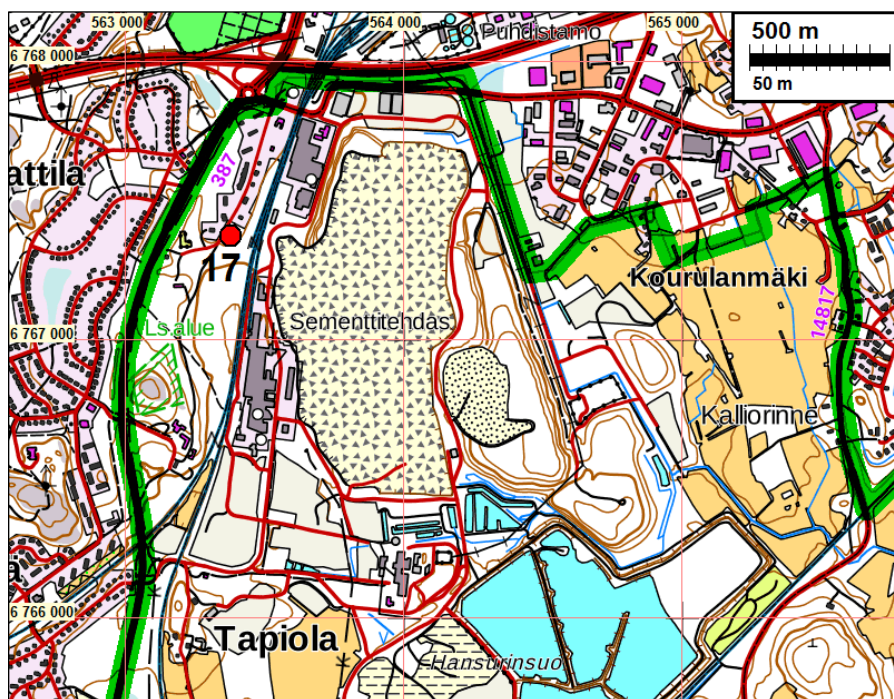
Alueen länsiosaa. Raportin kohteet: punaiset muinaisjäännöksiä, siniset muita kulttuuriperintökohteita, keltainen löytöpaikka ja vihreät muita kohteita. Numero on raportin kohdenumero.

Alueen keskiosaa. Raportin kohteet: punaiset muinaisjäännöksiä, siniset muita kulttuuriperintökohteita, sinipunainen mahdollinen muinaisjäännös. Numero on raportin kohdenumero.

Alla alueen itäosa.

Alueen koilliskolkka. Sen ainoa muinaisjäännös on historiallisen ajan tonttimaa, kohde 17.

Muinaisjäännökset

1 LAPPEENRANTA KAISLANEN-HIMALANMÄKI

Mjtunnus: 405010036

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: esihistoriallinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6762490 E: 561245 Z: 62 ±1 m

Tutkijat: Jussila T 2018 inventointi, Jussila T 1998 inventointi
Alkup. raportti / kohde: Jussila 2018 / 4

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 7.9 km S, Kaislajärven luoteisrannasta n. 250 m luoteeseen, peltojen välisessä metsäniemekkeessä, muinaisen rantatöyrään päällä, länsipuoleisesta peltosarasta 40 m itään.

Huomiot: Jussila 1998:

Paikka on koskematon ja ehjä. Tällä kohden metsässä on muinaisrantatörmä hyvin selvä ja korkeimmillaan. Lännempänä törmä sekoittuu metsän reunassa pelto-
raivion reunaan ja idempänä törmä jakaantuu matalaksi valliksi ja sen takana kau-
empana pohjoisessa loivaksi rinteeksi. Maaperä on löytöpaikalla hiekkaa, mutta
heti sen itäpuolella, missä kasvillisuus vaihtuu männystä kuusikoksi ja missä törmä
muuttuu loivaksi rinteeksi on maaperä hienoa hiekkaa-hietaa. Asuinpaikka on ai-
van sillä rajalla, missä kasvillisuus muuttuu nuoresta mäntymetsästä kuusikoksi
(samalla myös tilan raja).

Asuinpaikan kohdalla muinaisrantatörmä on hivenen vallimainen. Löydöt tulivat tör-
mälle tehdystä koekuopasta, jossa oli hyvin likaista ja nokista maata sekä palaneita
kiviä. Parin metrin päähän tekemistäni parista koekuopasta en saanut mitään ha-
vaintoja irti.

Jussila 2018:

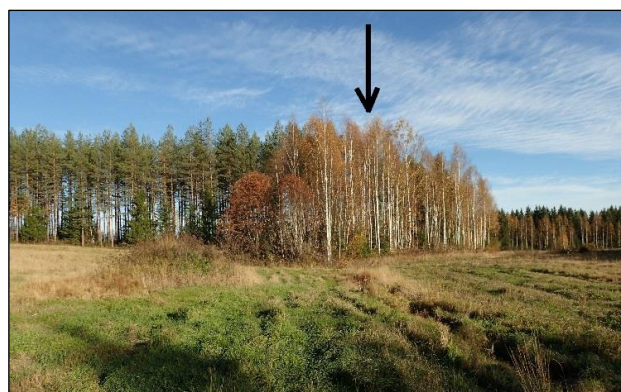
Paikka ennallaan. Pellon reunan valli saattaa olla myös pellon raivauksessa synty-
nyt - idempänä vallilla selvästi isoja pellosta puskettuja kiviä. Asuinpaikka on tasan-
teella jonka itäpuolella maaperä kivistä ja se voisi asuinpaikkaa itään rajata. Tein
rajauksen v. 1998 rajauksen ja nyt tehtyjen topografisten ja maaperähavaintojen
perusteella.

Asuinpaikkaa sen itärajan tuntumasta länteen.

Asuinpaikkaa kaakkoon

Kuva vuodelta 1998 asuinpaikan sijainti osoitettu nuolella. Lännestä->itään. Oik. 2018 otettu kuva.

2 LAPPEENRANTA RÖNASAARENMÄKI

Mjtnunnus: 1000034890

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6762593 E: 561717 Z: 61 ±1 m

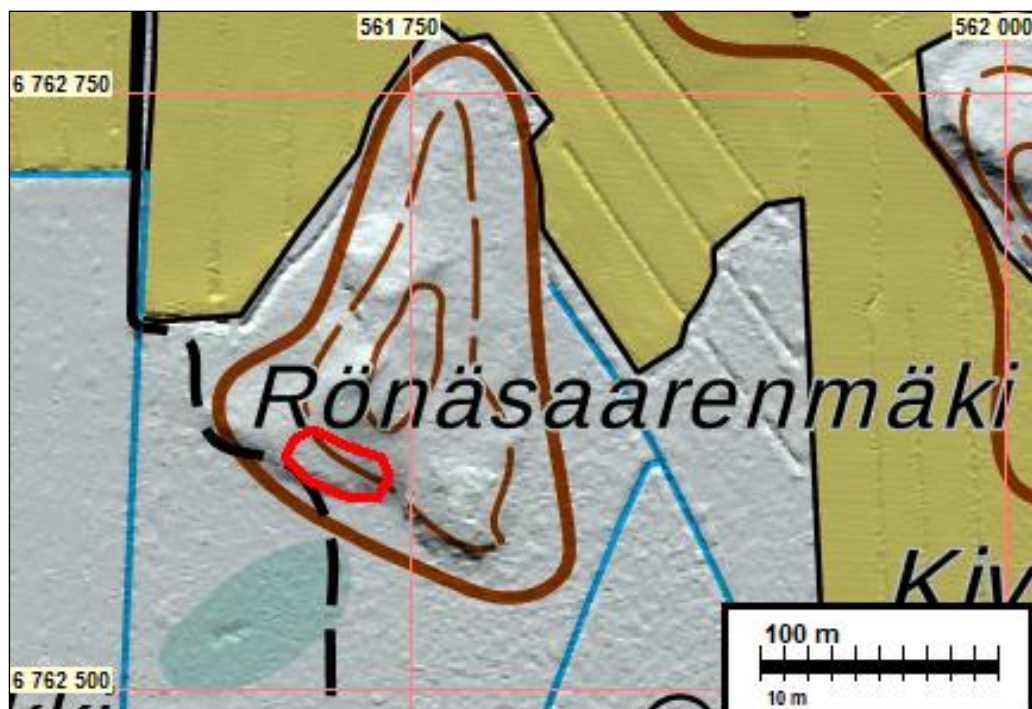
Tutkijat: Jussila T 2018 inventointi

Alkup. raportti/kohde: Jussila 2018 / 6

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 7.8 km SW, Kaislanen-järven pohjoisrannalla sijaitsevan Rönäsaarenmäen luoteisosassa, rinteiden juurella, muinaisella rantatörmällä olevalla terassilla.

Huomiot: Jussila 2018:

Paikalla on selvä muinainen rantatörmä. Mäen eteläpäässä on korkeampi kallioinen alue. Sen länsipuolelta alkaa pohjoisesta laskevan rinteiden juurelle levitä tasanne joka jatkuu rinteiden länsipuolella harjanteena länsi-luoteeseen. Tämä tasanteen ja lännempänä harjanteen eteläreunalla on selkeä muinainen rantatörmä, joka sitten idempänä loppuu kallioon. Kallion länsipuolelle, tasanteelle - sen kapenevaan itäosaan, törmän reunamille (1-3 m törmän reunalta) tehdystä muutamasta koekuopasta löytyi kvartseja ja palanutta luuta. Tein muutamia koekuoppia länsipuoleiselle harjanteelle, mutta niissä en havainnut mitään. Asuinpaikan länsiraja on kuitenkin arvio, eikä ole mahdotonta, etteikö asuinpaikka voisi ulottua arvioitua lännemmäksikin harjanteen länsipäähän, vaikka sieltä ei konkreettisia havaintoja nyt saatu.

Asuinpaikkaa länteen.

Etelään

Itään.

3 LAPPEENRANTA KAISLANEN-JOKINIEMENSUO

Mjtunnus: 405010032
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: esihistoriallinen
 Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6762616 E: 562768 Z: 62 ±1 m

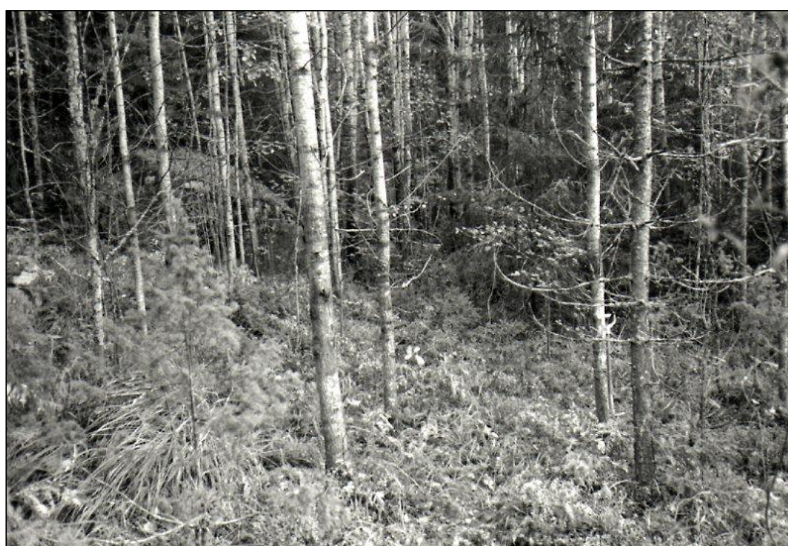
Tutkijat: Jussila T 2018 inventointi, Jussila T 1998
 Alkup. raportti/kohde: Jussila 2018 / 3

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 7.4 km S, Kaislanen järven koillisrannasta 200 m, Hanhisillanjoesta 200 m länteen, metsäisen niemekkeen kärjessä, Salpalinjan varustusten seassa.

Huomiot: Jussila 1998:
 Paikka on kapeassa muinaisessa niemenkärjessä, joka nykyään on kapea etelään kurottuva harjanne, jonka itäpuolella on Hanhisillanjoen uoma ja soinen korpi uoman ympärillä. Lännessä ja etelässä peltoa. Harjanne on kauttaaltaan kaivettu ja myllätty, siellä on Salpalinjan varustuksia. Asuinpaikan merkkejä havaitsin koe-kuopassa aivan "niemekkeen kärjessä", pellon laidalla, metsäisen törmän päällä, missä on kapea loivasti viettävä tasanne ennen pohjoispuolella olevaa jyrkkää rinteä.

Asuinpaikasta lienee jäljellä vain rippeet. Aivan löytökoekuopan vieressä (itäpuolella) on Salpalinjan bunkkeri. Tämä lienee tuhonnut asuinpaikan ja nyt saadut löydöt lienevät peräisin aivan asuinpaikan laidalta. Tällä kohden terassi on jo kovin kapea ja viettävä, jotta siinä voisi olla kunnon asuinpaikka. Maaperä moreenia ja kasvillisuus kuusivaltaista sekametsää

Jussila 2018:
 Paikka on täysin ennallaan. Salpalinjan varustuksista asuinpaikan vieressä on tarkempi kuvaus kohteessa 15

Kuva vuodelta 1998. Paikka edelleen samanlainen. Itään. Vasemmalla kumpare jossa Salpalinjan varustus

Kohde 3 punaisella ja taisteluhautakohde nro 19 sinisellä

4 LAPPEENRANTA HANHIJÄRVI-HANHISILLANJOKI

Mjtunnus: 405010031

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

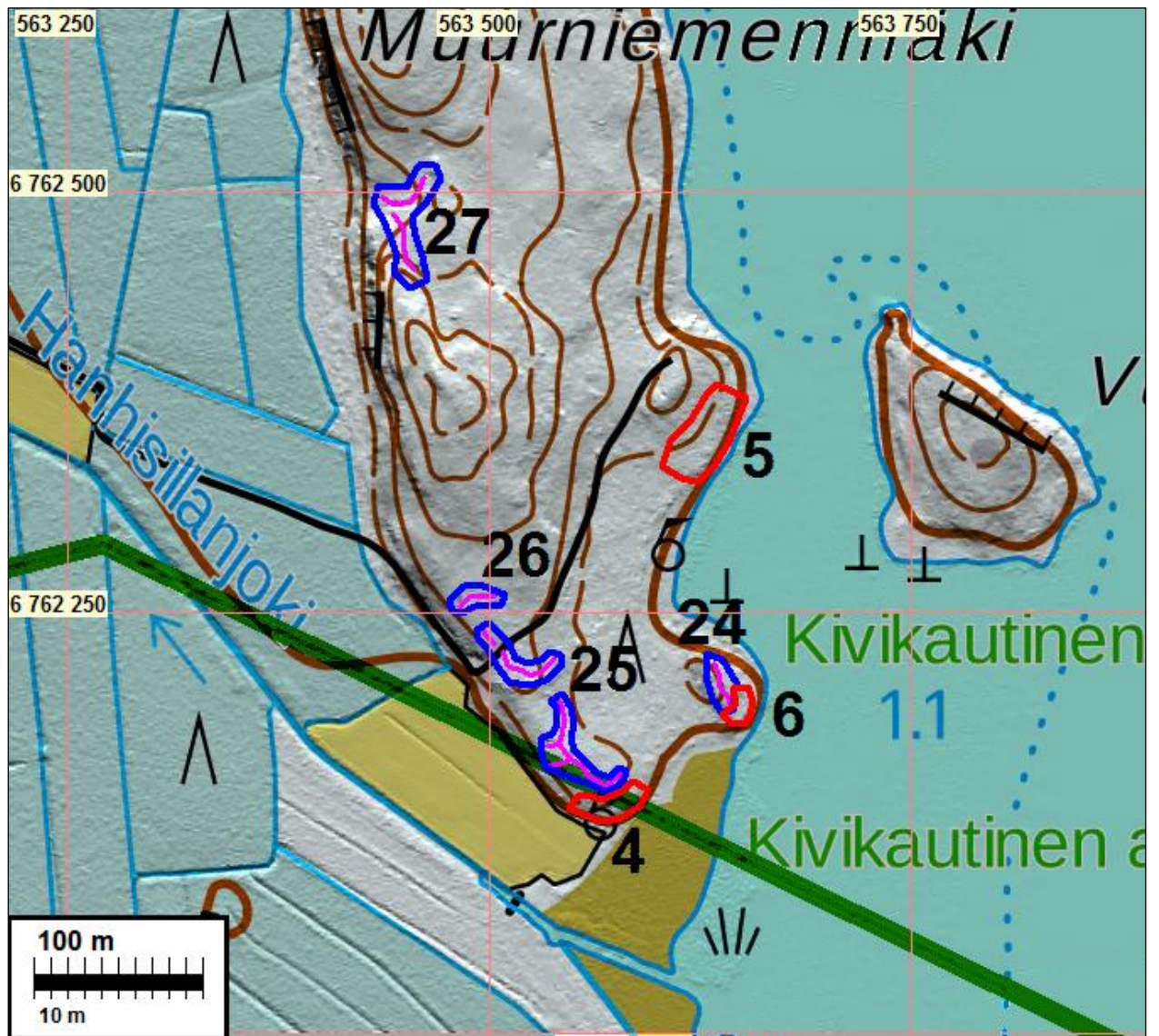
Koordin: N: 6762134 E: 563571 Z: 62 ±1 m

Tutkijat: Jussila T 2018 inventointi, Jussila T 1998 inventointi
Alkup. raportti/kohde: Jussila 2018 / 2

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 7.8 km S, Hanhijärven keskiosan län-sirannalla, Hanhisillanjoen suusta 100 m pohjoiseen, pellon reunassa olevassa metsässä, muinaisen niemen kärjessä.

Huomiot: Jussila 1998:
Paikka on suureksi osaksi ehjä ja koskematon, osa saattaa olla tuhoutunut Salpa-linjan varustuksia tehtäessä. Paikka on vanhan matalahkon rantatörmän päällä oleva tasanne joka kiertää luoteesta rantaan kurottuvaa harjannetta. Sen päällä on Salpalinjan juoksuhautoja ja asuinpaikan laidat saattavat olla jääneet näiden alle. Asuinpaikka on muinaisessa niemennokassa. Maaperä paikalla on moreeni ja kas-villisuus pusikkoinen sekametsä.

Jussila 2018:
Paikka on ennallaan. Tarkensin hieman rajausta v. 1998 rajauksen ja nyt tehtyjen topografisten havaintojen perusteella. samoin korjasin paikan koordinaatin asuin-paikan keskelle.

Kuva vuodelta 1998. Paikka samanlainen edelleenkin. Länteen. Vasemmalla maasto hieman nousee harjanteeksi ja sen laella salpalinjan taisteluhautaa.

5 LAPPEENRANTA HANHIJÄRVI-MUURNIEMENMÄKI

Mjtunnus: 405010030

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: varhaismetallikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6762357 E: 563630 Z: 61 ±1 m

Tutkijat: Jussila T 2018 inventointi, Jussila T 1998 inventointi

Alkup. raportti/kohde: Jussila 2018 / 1

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 7.6 km S. Hanhijärven keskiosan länsirannalla, Vuorisaaren kohdalla, Hanhisillanjoen suusta 350 m pohjoiseen, pienen niemekkeen kaakkoisrannalla.

Huomiot: Jussila 1998:

Paikka on koskematon ja ehjä. Kasvillisuus alueella on ryteikköistä kuusivaltaista sekametsää. Maaperä on moreenia. Kallioisen niemekkeen länsi ja etelärannalla on tasaista maata. Rannassa on ehkä metrin-puolitoista metriä nykyisen vedenpinnan yläpuolella muinainen (kuinka vanha?) matala rantatörmä, joka etelämpänä jatkuu matalana vallina alavan rannan tuntumassa. Törmä kaartuu rannasta pois päin eli länteen asuinpaikan kohdalla. Tämän törmän päällä on 10-15 m kapea tasanne törmän laen ja pienen mäennyppylän välillä. Tasanne muuttuu loivasti soiseen korpeen viettäväksi rinteeksi lännempänä (mäen etelä-lounaispuolella). Asuinpaikkatasanne erottuu muusta ympäristöstä, paitsi tasaisuudellaan niin myös vähempikivisenä alueena. Asuinpaikka ei liene kovin laaja. Sen länsiraja jäi epäselväksi, mutta oletettavaa on että se ei montaa kymmentä metriä nykyrannasta länteen päin ulotu.

Jussila 2018:

Paikka ennallaan. Muutin mj-rekisterissä olleet koordinaatit osittamaan oikeaan kohtaan muinaisjäännöksen keskelle ja tarkensin hieman rajausta v. 1998 rajauksen ja nyt tehtyjen maastohavaintojen, kuten topografian perusteella.

Kartta sivulla

Asuinpaikkaa koilliseen

Asuinpaikkaa v. 1998 – koilliseen.
ja asuinpaikkaa 2018.

6 LAPPEENRANTA MUURNIEMENMÄKI SE

Mjtunnus: 1000034891

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6762189 E: 563649 Z: 61 ±1 m

Tutkijat: Jussila T 2018 inventointi
Alkup. raportti/kohde: Jussila 2018 / 7

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 7,7 km etelään. Hanhijärven länsirannan eteläosassa, Hanhisillanjoen suusta 160 m pohjoiseen, malasta rannasta ko-
hoavalla kumpareella joka tekee pienen niemekkeen länteen.

Huomiot: Jussila 2018:

Paikalla on n. 50 x 30 m laajuinen ja tasalakinen kumpare. Kumpareen länsipuolella on alavaa ja kosteaa metsää, itäpuolella järvi. Kumpare on siis muinainen pieni saari. Sen tasaisella Laella on salpalinjan juoksuhaudaa pesäkkeineen. Laen kaakkoispäähän, rantatörmälle tekemästani parista koekuopasta tuli kvartseja, luuta ja keramiikkaa. Salpalinjan juoksuhaudan kaakkoispää on törmän reunalta n. 4 m etäisyydellä. Sen ja törmän välillä on ehjää kivikautista asuinpaikkaa. On oletettavissa, että asuinpaikka on ollut ainakin kumpareen lakialueen tasaisen eteläosan laajuinen, mutta varustus on sitä tuhonnut. Ehjänä sitä on siis jäljellä ainakin kumpareen etelä- ja kaakkoisreunamilla.

Kartta sivulla 16

Asuinpaikkaa pohjoiseen ja itään.

Asuinpaikalta länsiluoteeseen.
Puiden kohdalta alkaa taisteluhauta
kohde 24

7 LAPPEENRANTA RIKKILÄNNIEMI

Mjtunnus: 405010041
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: kivikautinen
 Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6763962 E: 564284 Z: 63

Tutkijat: Ville Laakso 2001 inventointi, Laakso & Sepänmaa 2015 inventointi
 Alkup. raportti/kohde: Laakso & al. 2015 / 1

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 5,9 km etelään.

Huomiot: Laakso & Bilund 2001:

Asuinpaikka sijaitsee Hanhijärven pohjoisrannalla olevan Rikkilänniemen lounaisrannalla, noin 200 m niemen eteläkärjestä luoteeseen. Maasto on loivasti lounaaseen laskevaa hieta- tai hiesurinnettä, joka on peltona. Loivan rinteessä on 2-3 m korkea jyrkkä rantatörmä, joka laskee nykyiseen rantaan. Törmän reunan ja pellon reunan välissä on 5-10 m leveä kaista viljelemätöntä maata, jossa maaperä saattaa olla ehjempää. Asuinpaikkalöytöjä havaittiin kynnöspellolla pellon alalaidassa noin törmän suunnassa 60 m matkalla. Löytöalue ulottui pellon alareunasta enimmillään noin 40 m päähän koilliseen ja 2-3 m törmän reunaa ylemmäs.

Laakso 2015:

Pelto, jolla asuinpaikka sijaitsee, oli vuoden 2015 maastotöiden aikana oraalla, joten siltä ei saatu uusia pintapoimintahavaintoja. Aiemmin pistemäisenä kohteena muinaisjäännösrekisterissä olleelle kohteelle määritettiin raja-alue vuoden 2001 havaintojen sekä topografian perusteella. Peltoalueella raja-alue noudattaa vuoden 2001 inventoinnin havaintoja. Luoteessa pellon ulkopuolella se on määritetty topografian perusteella: raja-alue noudattaa jyrkän rantapenkan yläreunaa.

Kivikautista asuinpaikkaa pellon takaosassa. Idästä.

Asuinpaikkaa pellolla. Luoteesta.

8 LAPPEENRANTA PIUNIEMI 1

Mjtnunnus:

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6762965 E: 564630 Z: 60

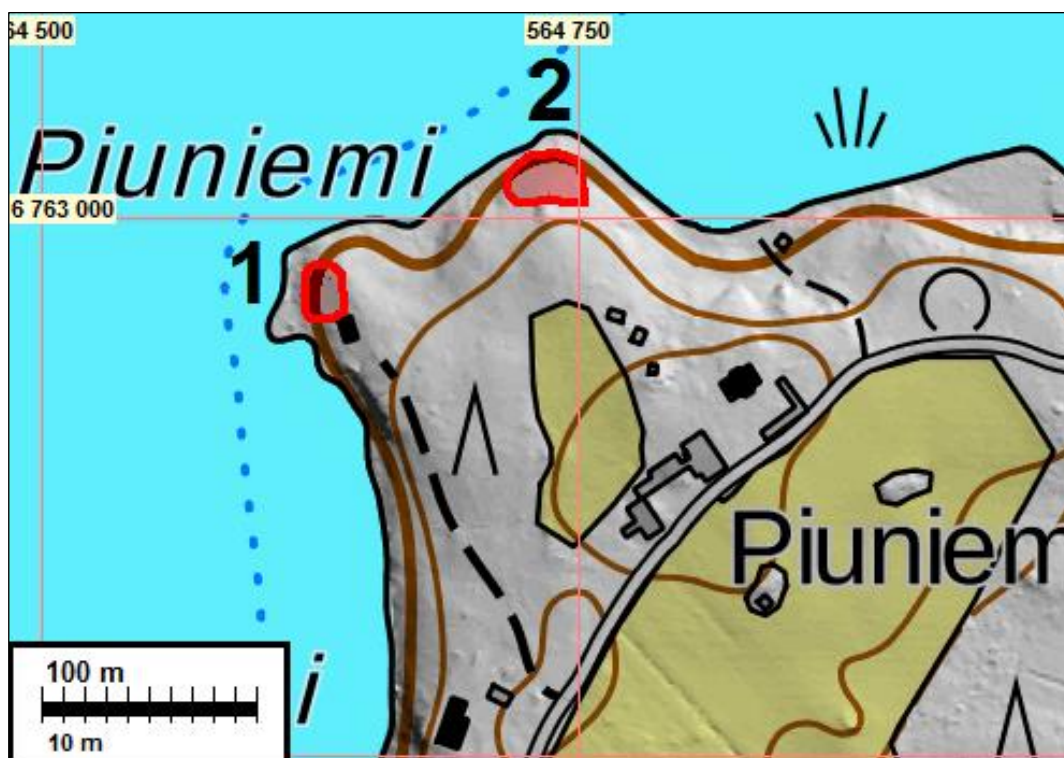
Tutkijat: Jussila 2017 inventointi

Alkup. raportti/kohde: Jussila & al. 2017 / 1

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 6,9 km etelään, Hanhijärven pohjoisosan itärannalla, Piuniemen luoteiskärjessä, kärjen länsirannalla, kesämökin pohjois-luoteispuolella

Huomiot: Jussila 2018:
1950-luvulla rakennetun ja edelleen käytössä olevan kesämökin luoteispuolella on tiheä näreikkö ja metsä. Rannassa on nykyrannan yläpuolella rantatörmä joka kohoaa matalaksi rantavalliksi. Sen takana on tasainen laakea alue (hieman painannemainen, mutta oletettavasti luontainen rantavallin "taus") joka on maaperältään

liki kivetön ja hiekkaa. Pohjoisempana, niemen kärjen suuntaan maasto nousee ja on kivisempää. Rantavallin taakse, tasanteelle tehdyistä muutamasta koekuopasta tuli kvartsi-iskoksia, palanutta luuta ja yksi saviastian pala (koristeeton, vaikuttaa myöhäiskivikautiselta). Paikan rajaus pohjoiseen ja itään on topografian puolesta ja myös koekuoppien perusteella selvä. Samoin länsiraja rantavallilla. Eteläraja on todennäköinen, mutta ei varma. Asuinpaikka ei kuitenkaan ole ulottunut mökin ta-
saa etelämmäksi sinne tehtyjen koekuoppien ja topografian perusteella.

Piuniemi 1 ja 2 kivikautiset asuinpaikat

Asuinpaikkaa, kuvattu lounaaseen.

Asuinpaikkaa, keramiikan löytökohtalla lapio.

9 LAPPEENRANTA PIUNIEMI 2

Mj tunnus:

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6763021 E: 564735 Z: 60

Tutkijat: Jussila 2017 inventointi

Alkup. raportti/kohde: Jussila & al. 2017 / 2

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 6,9 km etelään. Hanhijärven pohjois-osan itärannalla, Piuniemen pohjois-koilliskärjessä.

Huomiot: Jussila 2018:

Piuniemen pohjoisranta on hiekkamaaperäistä mutta varsin kivikkoista sekä länsi-

osassa myös yhtenäistä loivaa ja väliin jyrkempää rinnettä. Itäosassa, niemen pohjoiskärjen tasalla on kuitenkin vanhan rantatörmän päällä tasainen alue joka on lähes kivetön - reunoilla kivisyys kasvaa. Paikalle tehdyissä viidessä koekuopassa yhdessä oli saviastian pala, joka vaikuttaa kampakeramiikalta (koristeeton, mutta savimassan ja polton perusteella arvio on ns. "mutu"). Paikka on topografian ja maaperän sekä sijainnin puolesta tyypillinen paikka kivikautiselle asuinpaikalle. Paikalla on mielestäni ehjä ja hyvin säilynyt kivikautinen asuinpaikka vaikkakin sitä indikoivat löydöt jäivät nyt vain yhteen saviastian palaan.

Kartta edellisellä sivulla

Asuinpaikkaa niemen kärjessä.
Pohjoiseen.

Asuinpaikkaa, kaakkoon.

10 LAPPEENRANTA VÖRSTI

Mjtnunnus:

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: historiallinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6763935 E: 564988 Z: 65

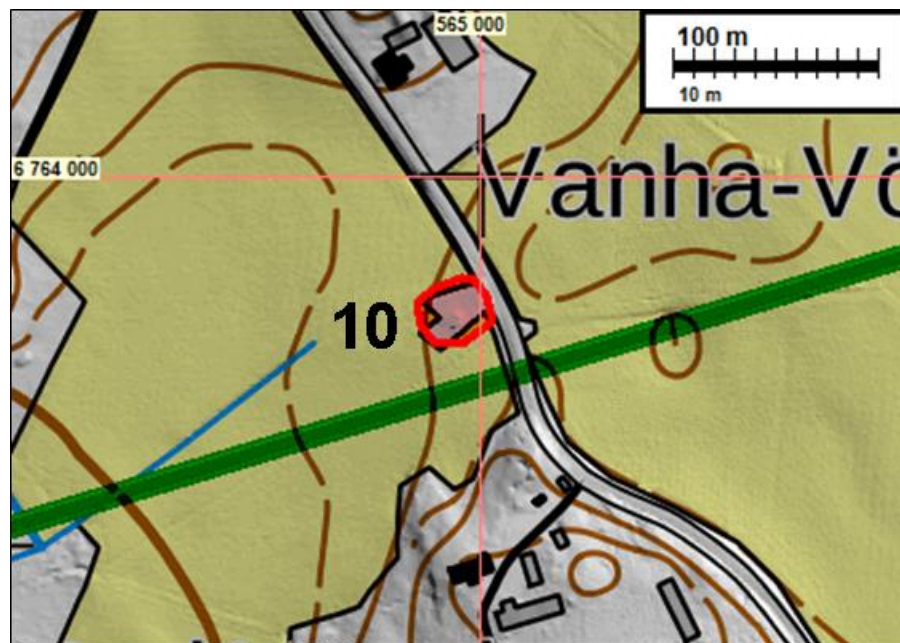
Tutkijat: Tiainen 2017 inventointi

Alkup. raportti/kohde: Jussila & al. 2017 / 7

- Sijainti:** Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 6,0 km etelään, Hanhijärven pohjoispään Arolahden rannasta n. 300 m, tien laidalla oleva pieni peltosaareke Uusi-Vörstin ja Vanha-Vörstin välillä.
- Huomiot:** Tiainen 2017:
 Vörstintien länsireunalla on 35 x 33 m laajuinen, tiheäpusikkoinen metsäsaareke. Saarekkeessa on tiheään pusikon peittämiä kivirakenteita. Vuoden 1767 yleiskartalta Hanhijärven talo paikantuisi karkeasti n. 300 m Arolahden rannasta itään. Paikannustarkkuus kyseisestä kartasta olisi ehkä n. +/-40 m. Paikannus sopisi tähän metsäsaarekkeeseen. Vuoden 1835 isojakokartalta paikantuu talo E (Hanhijärven kylän talo) tähän saarekkeeseen ja hieman se eteläpuolelle varsin tarkasti. V. 1954 peruskartalle ei ole metsäsaareketta merkitty mutta se on merkitty vuoden 1970 kartalle. Vuoden 1922 (1896) yleiskartalla tällä kohdalla vaikuttaisi olevan talo.

Olisiko vanha talonpaikka raivattu pelloksi ja sitten taas myöhemmin siihen kasattu kiviä? Helpompi olisi olettaa, että metsäsaareke olisi jäänyt merkitsemättä v. 1954 kartalle ehkä siksi, että siinä ei ole ollut tuolloin isompaa pusikkoa ja puustoa (kun ilmakuvasta karttaa piirretty).

Jos kohta ei ole ollut aiemmin peltona, se voisi olla melko eheä vanha yksittäistalon paikka ja raunio. Paikkaa on syytä pitää muinaisjäännöksenä ainakin alustavasti.

Metsäsaareke jossa ilmeisesti jälkiä vanhasta talosta. Etelään.

11 LAPPEENRANTA TÖRSÄVÄNLAHTI

Mjtunnus:

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6763199 E: 565070 Z: 60

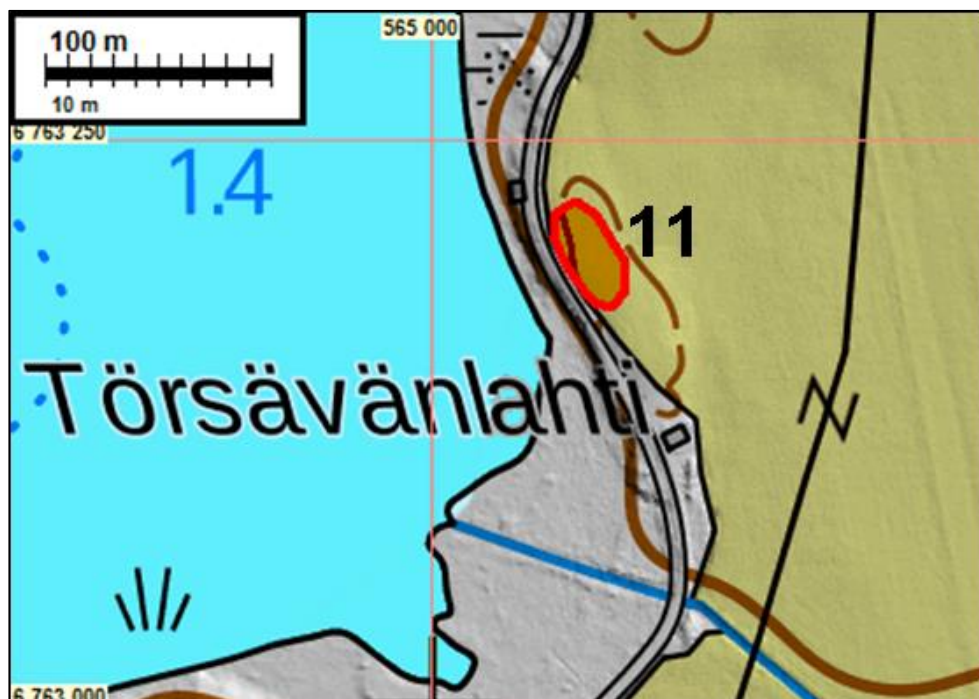
Tutkijat: Jussila 2017 inventointi

Alkup. raportti/kohde: Jussila & al. 2017 / 3

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 6,7 km etelään. Hanhijärven pohjoisosan itärannalla, Törsävänlahden koillisrannalla, tien itäpuolella pellossa, matalan harjanteen pohjoisosassa

Huomiot: Jussila 2018:

Järven rannassa kulkevan tien itäpuolella on laakea ja matala rannansuuntainen harjanne. Sen pohjoispäässä on pellossa melko runsaasti kvartsi-iskoksia. Kvartseja on erityisesti n. 10 -15 m etäisyydellä tiestä itään, Pohjoisempaa (missä tie kaartuu koilliseen) on alavampaa ja kosteampaa maata ja siellä ei ole kvartseja. Etelämpänä harjanne nousee hieman korkeammalle. Siellä on paikallisen isännän kertoman mukaan ollut pieni talo. Sen kohdalla pellossa on kivikkoisempaa ja tummempaa maaperää - ilmeisesti peräisin hajotetusta talon uunista. Harjanteen eteläosassa ei pellossa ole kvartseja. Paikka rajautuu löytöjen ja osin topografian perusteella hyvin

Asuinpaikka kauempana pellossa. Pohjoiseen.

Asuinpaikan eteläpuolelta pohjoiseen.

Asuinpaikkaa pellossa, länteen.

12 LAPPEENRANTA HANHIHÄRVEN MYLLY

Mjtunnus: 1000026010

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: historiallinen

Laji: valmistus: mylly

Koordin: N: 6764752 E: 567080 Z: 57

Tutkijat: Bilund 2014 inventointi

Alkup. raportti/kohde: Bilund 2014 / 2

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeen kirkosta 5,9 km kaakkoon.

Huomiot: Bilund 2014

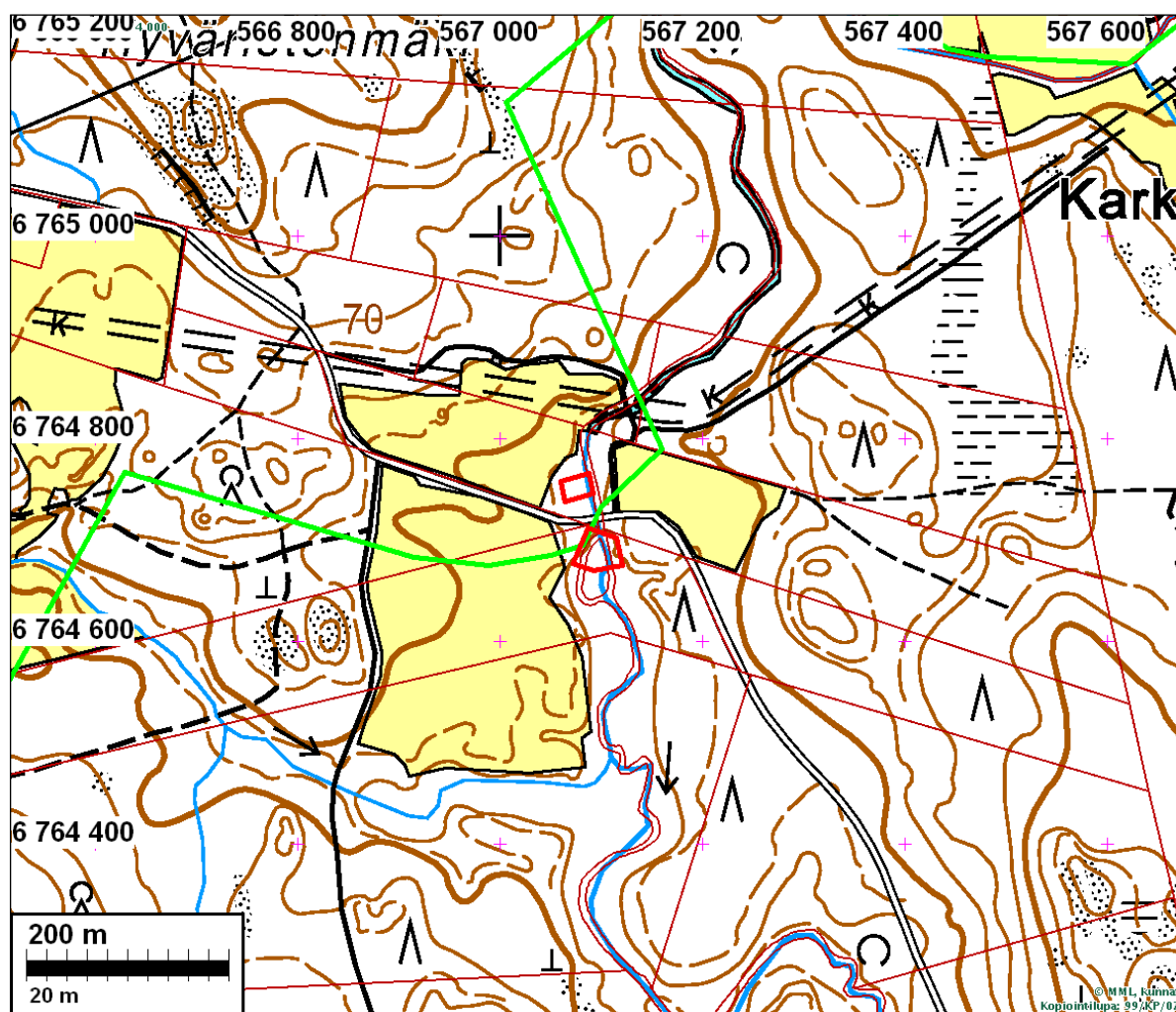
Vuoden 1767 Lappeen pitäjän karttaan liittyvässä konseptikartassa (VKKA, V 24 :1 la.* 227/- -) on Hanhijärven kylään kuuluvalla metsäalueelle, kylän itäpuolelle, Rakkolanjoen varrelle merkitty mylly. Mylly on joen poikki kulkevan Hanhijärveltä Rakkolaan vievän tien tai polun eteläpuolella. Myllyä ei ole varsinaisessa vuoden 1767 kartassa (VKKA, V 24a:1 la.* 228/- -), mutta kartalla on sen kohdalla epämääräisiä jälkiä. Ne näyttävät olevan jäännöksiä pois kuluneesta tai hangatusta merkinnästä.

Hanhijärven isojakokartassa vuodelta 1835 (G 43:13/1-8) paikalle ei ole merkitty myllyä, eikä muutakaan erityistä. Paikan yläpuolella on kuitenkin joessa pieni lampi. Ympäristö on metsää. Tilusluettelossa on ”Wanhanmyllynniitty” (309), joka isojakokartan mukaan sijaitsee joen varrella parisataa metriä myllynpaikalta ylävirtaan. Siellä joen uomassa ei kuitenkaan ole laskua, joten nimessä mainittu mylly ei ole ollut niityn kohdalla. Vuoden 1893 senaatin kartassa (lehti XV-46) näkyy joessa pieni lampi ikään kuin padottuna, ja joen länsirannalla näyttää olevan pieniä rakennuksia, mutta paikalla ei ole myllyä tarkoittavaa karttamerkkiä, kuten eräiden tuolloin käytössä olleiden Lappeen vesimyllyjen kohdalla. Vuoden 1954 peruskartassa myllynpaikan ympäristö on metsää kuten nykyisinkin. Karttojen perusteella paikalla ei siis ole ollut myllyä enää 1800- ja 1900-luvuilla. On kuitenkin mahdollista, että senaatin kartassa näkyvät rakennukset liittyvät lyhyen aikaa 1800-luvulla toimineeseen myllyyn, joka ei ole tallentunut millekään kartalle.

Paikka tarkastettiin inventoinnissa 9.6.2014. Näkyvin maastossa havaittu jäännös myllytoiminnasta on Piutulantien sillalta muutamia kymmeniä metrejä pohjoiseen, joen länsipuolella metsässä oleva pato. Patoa on jäljellä noin 25–30 m matkalla Rakkolanjoen uoman länsirannasta länteen, luontaisella kumpareikkoisella harjanteella. Pato on ladottu pystyseinäiseksi muuriksi luonnonkivistä, joista suurimmat ovat läpimitaltaan 50–80 cm. Pato on noin 1,5 m leveä, ja sen korkeus on enimmillään noin 80 cm. Korkeus vaihtelee maan pinnan muotojen mukaan siten, että padon laki on vaakasuora. Länsipää on muutaman metrin matkalta hyvin matala, vain kivikerroksen paksuinen. Jäljellä olevan padon osan itäpuolella Rakkolanjoen uomaa on perattu, ja ainakin padon kohdalla sen poikki kulkenutta kallioharjannetta on louhittu. Perkaustyössä uoman länsiranta on jäänyt luonnontilaan, ja siten pato joen länsirannalla on säilynyt aivan louhitun kallion reunaan asti. Joen itärannalle on raivattu rannalle arvatenkin työtilaksi noin 10 m levyinen kivetön kaista. Perkauksessa ja louhinnassa poistetut kivet on kasattu korkeaksi rannan suuntaiseksi valliksi sen itäpuolelle. Idässä valli ulottuu itäpuolella olevan pellon laitaan. Siellä mukana saattaa olla myös pellolta raivattuja kiviä. Perkaustyössä pato on siten hävinnyt joen uoman kohdalta ja sen itäpuolella.

Piutulantien sillan eteläpuolella joen uoma haarautuu kahdeksi, ja uomien väliin jää pieni saari (näkyvä myös isojakokartassa). Ainakin nykyisellään (ylempänä tapahtuneen perkauksen jälkeen) joessa ainoa kohta, jossa on lyhyellä matkalla myllylle riittävä putouskorkeus, on saaren itäpuolisessa uomassa oleva koskipaikka. Sen yläpuolella saaren itärannalla ja läntisen uoman suulla on joen rannalla 10–15 m matkalla suurista kivistä ladottu muurimainen kivirakenne (suuria kiviä on tosin enimmäkseen vain yhtenä kerroksena). Kivet ovat enimmäkseen luonnonkiviä, mutta muutamat näyttävät lohkotuilta. Yhdessä kivessä havaittiin kaksi porausjälkeä, jotka osoittavat että kiveä on lohkottu porausta apuna käyttäen. Kivirakenne saattaa olla osa myllyrakennuksen perustuksia, mutta muita jälkiä rakennuksesta ei havaittu. Havaintomahdollisuudet saarella olivat kuitenkin huonot, sillä saarella kasvaa tiheää pensaikkoa ja lisäksi siellä oli tarkastusaikana useita kaatuneita, suuria ja oksaisia lehtipuita, jotka peittivät tehokkaasti osan maan pinnasta.

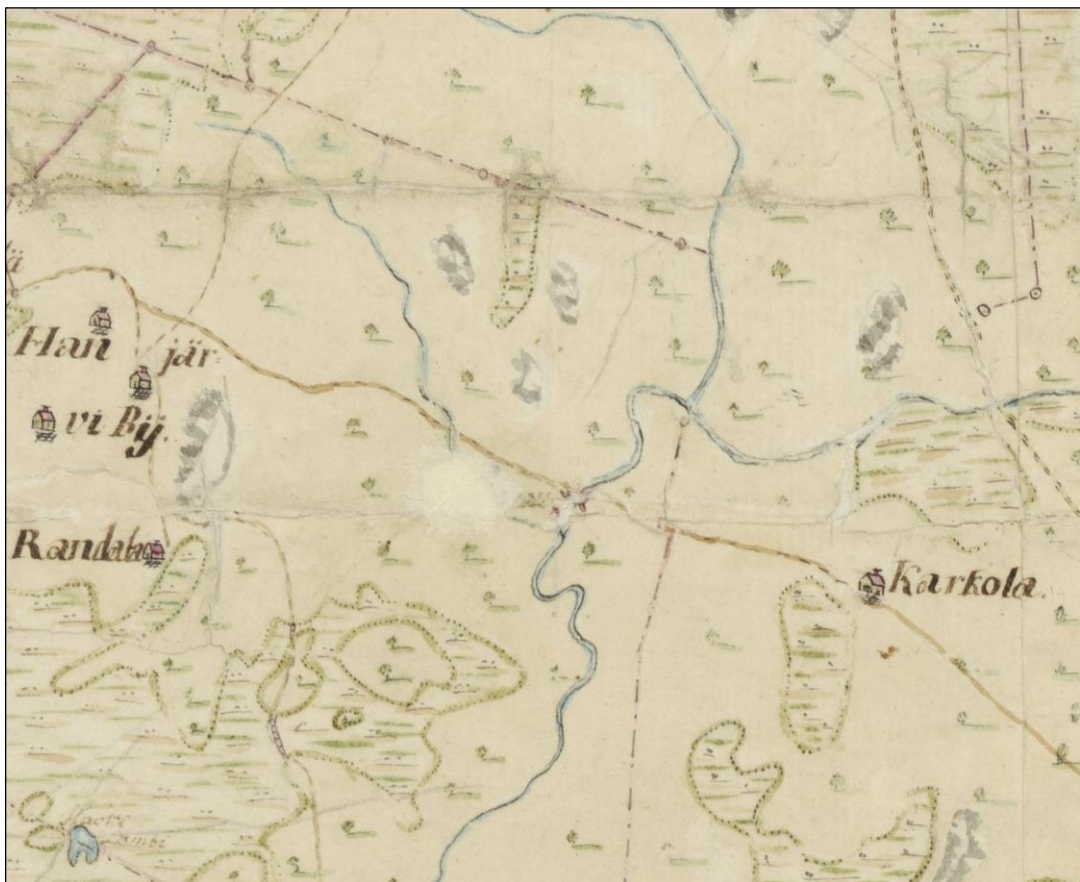
Edellä kuvattujen havaintojen perusteella myllyn paikalle ehdotetaan muodostettavaksi kaksi oheisessa kartassa rajattua muinaisjäännösaluetta, yksi padon ympärille ja toinen saaren pohjoisosaan ja sitä ympäröivien uomien varsille. Muinaisjäännösalueista pohjoisempi, padon ympärillä oleva on tämän kertaisella inventointialueella, mutta eteläisempi inventointialueen rajan ulkopuolella.

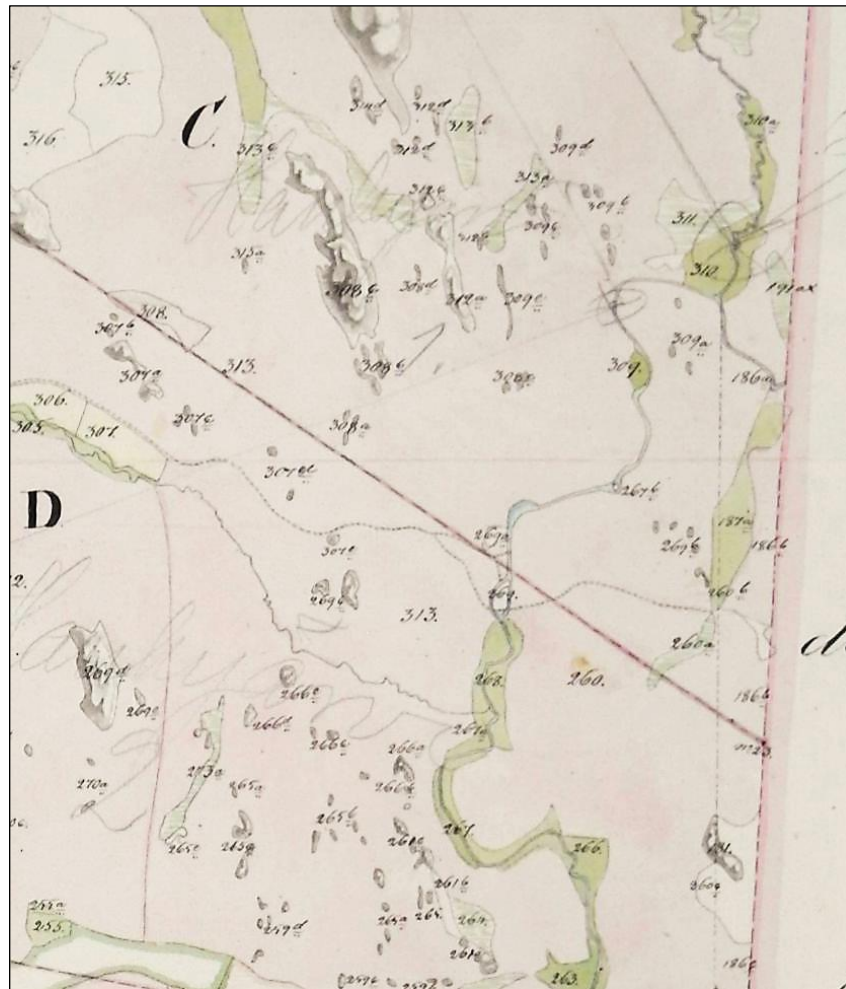
Muinaisjäännösalue on rajattu punaisella viivalla. Pohjoisempi alue on padon ympärillä, eteläisempi oletettua myllyn paikalla, jossa havaittiin inventoinnissa kivirakenne. Inventointialueen likimääräinen raja on merkitty vihreällä viivalla. Vain muinaisjäännöksen pohjoisempi osa on v. 2014 inventointialueella.

Mylly kuvan keskellä merkittynä vuoden 1767 kartan konseptikarttaan (VKKA, V 24 :1 la.* 227/- -).

Myllyn paikka kuvan keskellä vuoden 1767 kartassa (VKKA, V 24a:1 la.* 228/- -). Myllyn kohdalla on epäselvä, kulunut tai pois hangattu merkintä.

Myllyn paikka kuvan keskellä Hanhijärven isojakokartassa vuodelta 1835 (G 43:13/1-8). Karkkolaan menevä polku ylittää joen paikan eteläpuolella joen haarojen välissä olevan saaren kautta. Myllyn kohdalle ei ole merkitty rakennuksia, mutta paikalle tulee polku. Paikan yläpuolella joessa on pieni lampi. Paikalta koilliseen joen varrella on pieni niitty (309), jonka nimenä tilusluettelossa on "Wanhanmyllynniitty".

Myllyn paikka kuvan keskellä senaatin kartassa vuodelta 1893 (lehti XV-46). Joen länsirannalla on pieniä rakennuksia, mutta ei myllyä tarkoittavaa karttamerkkiä. Paikan yläpuolella joessa on pieni lampi.

Piutulantien pohjoispuolella oleva pato kuvattuna padon alapuolelta pohjoiseen.

Rakkolanjoen perattu ja padon kohdalta kallioon louhittu uoma kuvattuna pohjoiseen. Vasemmalla metsässä näkyy uoman reunalta länteen säilynyt padon osa. Uoman itäpuolelta pato on raivattu pois.

Myllyn paikka kuvattuna Rakkolanjoen itärannalta länteen. Etualalla on koskipaikka, jossa mylly todennäköisesti on sijainnut. Koskipaikan takana on saari, joka jää joen haarojan väliin. Sen rannalla, kosken niskasta oikealle (jatkuen oikealla näkyvän suuren kiven takana) näkyy suurista kivistä rakennettu muurimainen ladelma.

Porausjälkiä yhdessä saaren itärannalla olevan muurimaisen laadelman kivistä.

13 LAPPEENRANTA KALLIOKOSKI

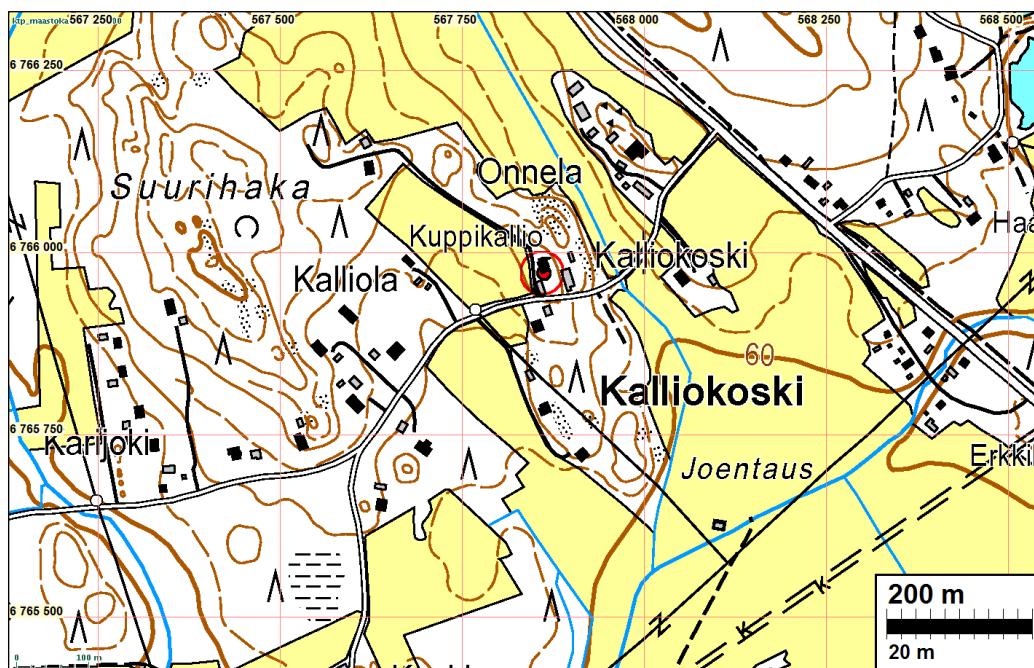
Mjtunnus: 405010040
 Status: kiinteä muinaisjäänös (sm)
 Ajoitus: rautakautinen
 Laji: palvonta: kuppikivi

Koordin: N: 6765971 E: 567863 Z: 90

Tutkijat: Ville Laakso 2001 inventointi.
 Alkup. raportti/kohde: Bilund 2014 / 1

Sijainti: Lappeen kirkosta 5,4 km etelä-kaakkoon

Huomiot: Kuppikallio sijaitsee Kalliokosken talon pihapiirissä. Kallio on melko laakea, ja sen eteläosassa tasaisessa yläpinnassa on yksi kuppi.

14 LAPPEENRANTA LASOLA

Mjtunnus: 1000026018
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: asuinpaikka: tonttimaa

Koordin: N: 6768410 E: 570085 Z: 75

Tutkijat: Bilund 2014 inventointi
 Alkup. raportti/kohde: Bilund 2014 / 4

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeen kirkosta 6,1 km itään.

Huomiot: Bilund 2014:

Lasola on vanha kylä, jossa on vuoden 1558 kymmenysluettelon mukaan ollut silloin kolme taloa. Isojaossa Lasolan kylässä oli yksi talo. Sen tontti sijaitsi nykyisin maastokartalla Patakallioksi nimetyn mäen pohjoiskärjessä olevalla harjanteella.

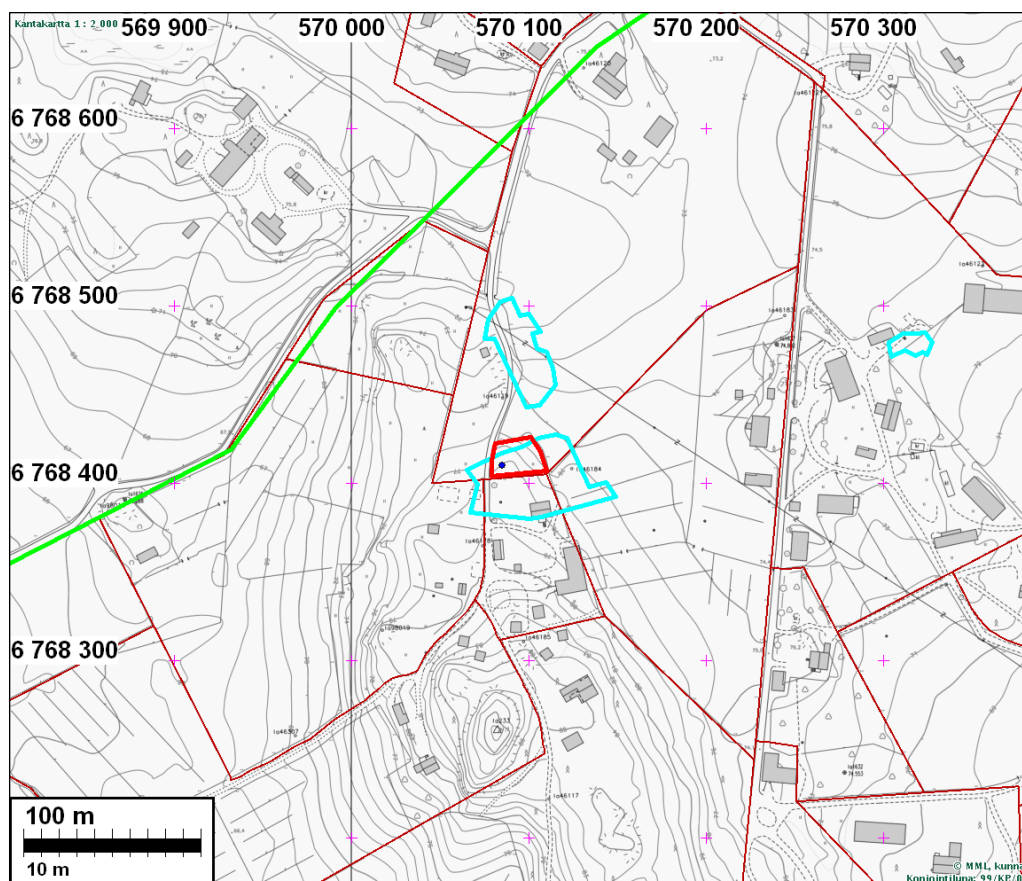
Paikka tarkastettiin inventoinnissa 10.6.2014. Isojaon aikaisen tontin eteläosassa sijaitsee nykyisikin asutulla tontilla oleva suurehko asuinrakennus. Sen ympärillä on nurmikkopihaa, ja rakennuksen ympärillä maan pintaa on ilmeisesti muotoiltu. Tämän nykyisen tontin puolella muinaisjäännöksiä tuskin on voinut säilyä. Isojakotontin länsilaitaa kulkee tie ylempänä mäellä oleville taloille. Sen länsipuolella nykyisen kesäasunnon pihapiirissä on uudehkoja talousrakennusten perustuksia. Myös tämä isojakotontin osa on tuhoutunut. Isojakotontin pohjoisosa kasvaa nuorta lehtimetsää, eikä siellä havaittu tuoreempia maankäytön merkkejä. Tontin tässä osassa on suurehko rakennuksen jäännös. Vajaat 10 m tiestä itään (N 6768410 E 570085) on noin kolmen metrin läpimittainen ja lähes metrin korkuinen kumpu, johon tehdystä koekuopasta löytyi tummaa, nokista hiekkamaata, palaneita kiviä ja palanutta savea. Tiiltä ei löytynyt. Havaintojen perusteella kyseessä on suurehkon tulisijan jäännös, joka ei ole aivan tuore. Tulisijan pohjoispuolella on noin 7 m x 7 m kokoisen huoneen perustukset. Länsi- ja itäseinien perustuksissa on suuria luonnonkiviä. Pohjoisseinän perustusta on vaikea erottaa. Huoneen keskiosan alla näyttää olleen kellarikuoppa.

Alueella kasvaa tiheää pensaikkoa ja muuta rehevää aluskasvillisuutta, mikä vaikeuttaa rakennuskokonaisuuden hahmottamista. Näyttäisi siltä, että tulisijan jäännös on edellä mainitun huonetilan lounaiskulmassa, mutta mahdollisesti sen ulkopuolella. Edellä mainitun huonetilan eteläpuolella on saattanut olla toinen huone, johon tulisijan jäännökset ainakin osittain liittyvät. Tämän perustuksia on kuitenkin vaikea varmasti hahmottaa. Mahdollinen eteläisempi huone on ollut melko tasaisella maalla, joten korkeita perustuksia ei ole tarvittu. Pohjoinen huone taas on pohjoiseen laskevassa rinteessä, ja varsinkin pohjoispään korkeat perustukset erottuvat hyvin. Melkoisen järeiden perustusten vuoksi arvioisin, että ainakin pohjoisempi huone tuskin on 1800-lukua vanhempi. Tontin asutus kuitenkin saattaa olla tätä huomattavasti vanhempaa perua.

Isojakokartassa Lasolan tonttiin kuuluu myös erillinen pienempi, osa joka sijaitsee muutamia kymmeniä metrejä pohjoisempaan, Lasolaan tulevan tien varrella. Tämän tontin osan länsireuna, jota pitkin tie nykyisinkin kulkee, on lähes paljasta avokalliota. Itäosa on peltoa, jolla havaintomahdollisuudet olivat melko hyvät tarkastusaikana. Mitään vanhempaan asutukseen viittaavaa ei kuitenkaan havaittu. Myös

muilla suunnilla, lännessä ja lounaassa, tarkastettiin nykyisin käytössä olevien peltojen lähimmäs vanhaa tonttia ulottuvia osia, mutta mitään vanhempaan asutukseen viittaavaa ei löytynyt.

Havaintojen perusteella ehdotetaan isojaon aikaisesta tontista muinaisjään-
nökseksi rajattavaksi nykyisin metsää kasvava osa, jolla havaittiin rakennusjään-
nöksiä.

Vaalean sinisellä viivalla on merkitty isojaon aikaiset Lasolan tonttialueet. Tontin suuremmalla eteläisellä osalla on sinisellä pisteellä on merkitty inventoinnissa havaittu rakennusjään-
nös (rakennuksen perustuk-
sen etelälaidalla tai keskellä oleva tulisijan jään-
nös). Pohjoisempaa olevalla toisella tontin osalla ei ha-
vaittu muinaisjään-
nöksiä. Muinaisjään-
nösrajaus on merkitty punaisella viivalla. Inventointialueen likimää-
räinen raja on merkitty vihreällä viivalla.

Lasolan isojaon aikainen tontti kuvattuna etelään. Taustalla näkyvä asuinrakennus on tontin eteläosassa. Sen edessä näkyy metsää kasvava tontin pohjoisosa, jossa on rakennusjään-
nös.

Isojaon aikaisen tontin pohjoisosassa oleva rakennusjäännös. Keskellä näkyy kumpuna tulisijan jäännös ja siitä vasemmalle perustukseen kuuluvia kiviä. Kuvattu itäkoilliseen.

Rakennusjäännöksen perustuksen luoteiskulman järeä peruskivi. Kuvattu kaakkoon.

15 LAPPEENRANTA LÄHDEKORVANMÄKI

Mjtnus: 1000031051

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: historiallinen

Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 6765500 E: 572228 Z: 65

Tutkijat: Laakso & Sepänmaa 2015 inventointi.

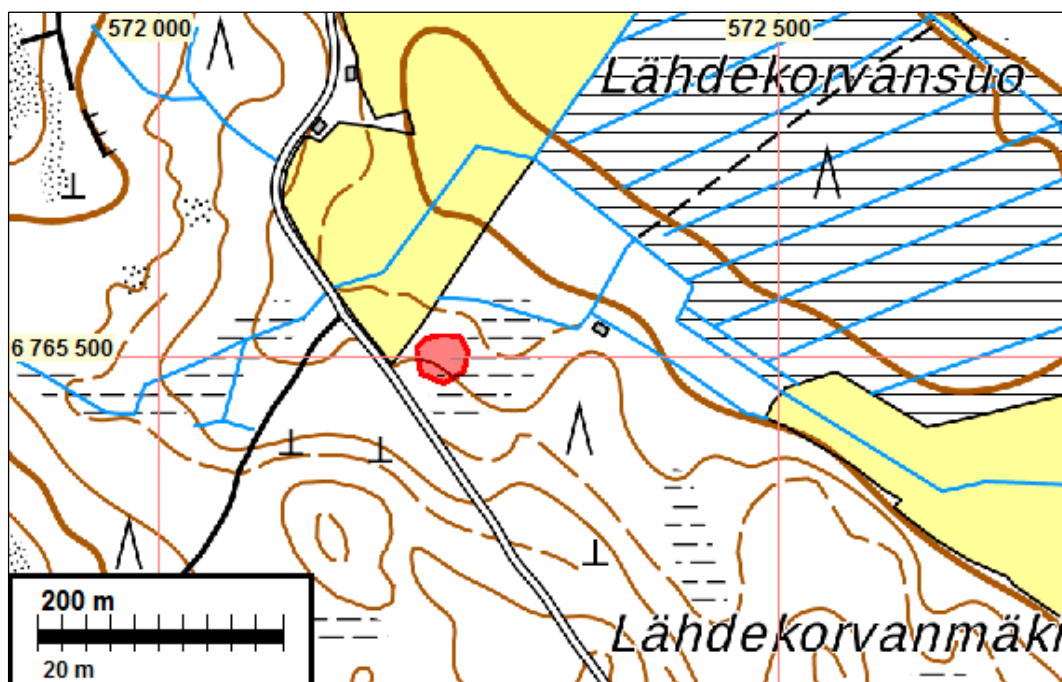
Alkup. raportti/kohde: Laakso & al. 2015 / 3

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 9,2 km kaakkoon.

Huomiot: Sepänmaa 2015:

Kohde sijaitsee moreenipohjaisessa sekametsässä. Paikalla todettiin pohjakaavaltaan pyöreää tervahautaa joka on halkaisijaltaan noin 12 m. Sen pohjalle tehdyssä

kairanpistossa todettiin hiilensekaista tummaa maata ainakin 40 cm:n paksuudelta. Haudan koillisreunassa on halssi, josta lähtee kohti koillista 15 m pituinen ura. Maaston peitteisyyden vuoksi kohdetta ei valokuvattu.

16 LAPPEENRANTA ROKKELI

Mjtunnus: 1000031050
 Status: kiinteä muinaisjäänös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6767528 E: 572830 Z: 75

Tutkijat: Laakso & Sepänmaa 2015 inventointi
 Alkup. raportti/kohde: Laakso & al. 2015 / 2

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 9,0 km itään.

Huomiot: Laakso & Sepänmaa 2015:
 Inventoinnin valmistelutöissä todettiin, että vuonna 1767 laadittuun Lappeen pitäjän karttaan (Geographisk Charta öfwer Lappwäsi Sokn 1767) on Karhusjärven pohjoisrannalle merkitty talo, joka esiintyy edelleen 1800-luvun alussa piirrettyyn ns. Steinheilin kartassa (Aflidne Excellencen grefve Steinheils Karta öfver Wiborgs län 1805), mutta jota ei enää ole vuoden 1826 isojakokartassa (Palmroth 1826). Vuoden 1767 kartasta ja päiväämättömästä Lappeen kartasta (Geographisk Charta öfver Lapwesi sokn sine anno), joka lienee edellisen konsepti, ilmenee että talon nimi on ollut Rokkeli (jälkimmäisessä kartassa: Räckeli hemman).

Talonpaikan tarkka sijoittaminen nykyisille kartoille ei ole historiallisten karttojen perusteella mahdollista, mutta sen voitiin todeta sijainneen suurin piirtein kohdassa N 6767515 E 572706 (arviolta 150 metrin tarkkuudella).

Karhusjärven pohjoispuolista maastoa tarkastettaessa todettiin rehevässä nuoressa sekametsässä, pienialaisella tasanteella kohdassa N 6767528 E 572830, kiven- ja maansekainen röykkiö, jonka laajuus on 3 x 3 metriä ja korkeus 0,7 m. Sen eteläreunaan tehtiin lapionkärjen kokoinen koekuoppa, jossa todettiin tummaa maata ja palanutta savea (ei talletettu). Röykkiön päällä kasvoi mm. nokkosta. Röykkiö on rakenteensa, sijaintinsa ja siitä todetun palaneen saven perusteella tulokittava tulisijan jäännökseksi.

Saman pienialaisen tasanteen reunassa, kohdassa N 6767519 E 572804, havaittiin pohjakaavaltaan neliönmuotoinen kuoppa, jonka sivujen pituus on 2,5 m ja syvyys 1,2 m. Kyseessä lieenee kellarikuoppa, joka epäilemättä liittyy samaan asuinpaikkaan kuin tulisijakin.

Tulisijan luoteispuolella, osin metsässä ja osin raivatulla voimajohtolinjalla todettiin pelkistä pyörityneistä kivistä kasattuja röykkiöitä.

Röykkiöt sijaitsevat viljelyskelpoisella maalla, joka ei kuitenkaan soveltune vakituisesti viljellyksi pelloksi – kyse lieenee kaskiröykkiöistä, jotka voivat hyvin olla samanaikaisia kuin asuinpaikka, johon tulisijan jäännös liittyy. Havainto-olot olivat kasvillisuuden vuoksi vaihtelevat, ja on todennäköistä, että röykkiöitä on alueella jonkin verran enemmänkin.

Paikalta todetut asuinpaikkaan ja kaskiviljelykseen viittaavat jäännökset on yhdistettävä Rokkeli-nimiseen taloon, joka on historiallisten karttojen perusteella sijainnut paikalla 1700-luvulla ja aivan 1800-luvun alussa, mutta on autioitunut viimeistään 1820-luvulle tultaessa. Kyseessä on selkeästi kiinteä muinaisjäännös.

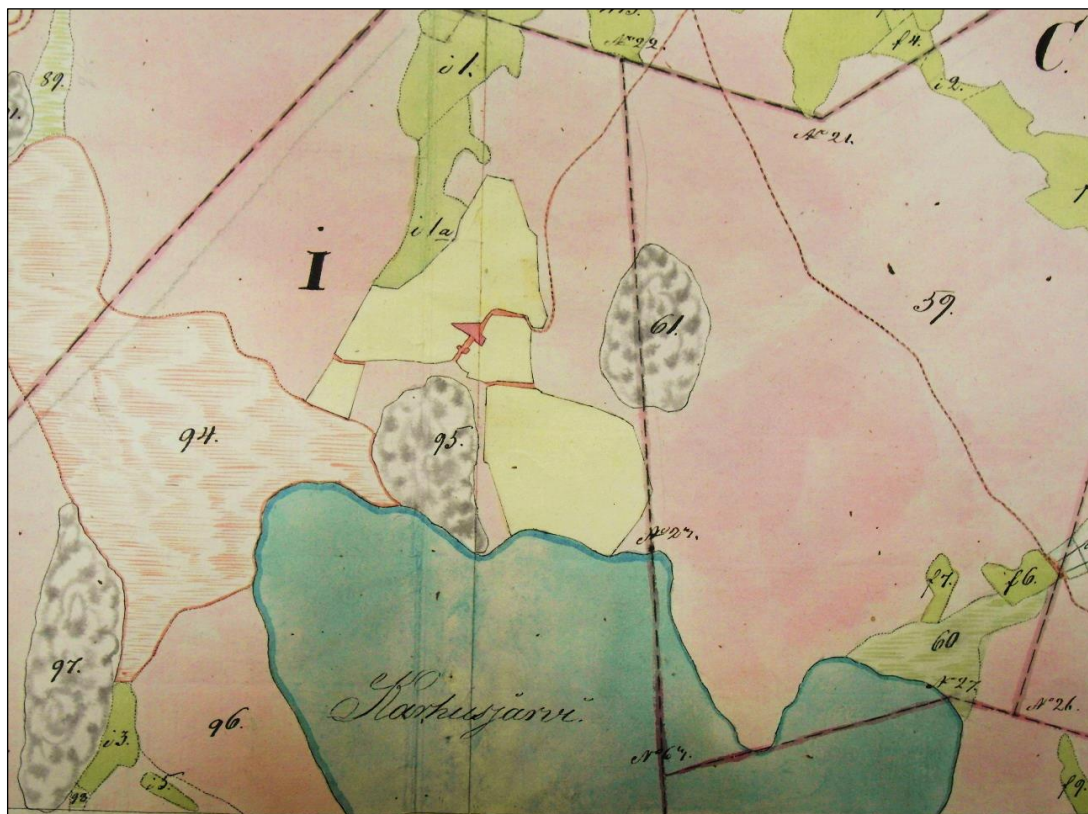
Ote vuonna 1767 laaditusta Lappeen pitäjän kartasta (Geographisk Charta öfwer Lappwäsi Sokn 1767). Rokkeli-niminen talo keskellä ylhäällä.

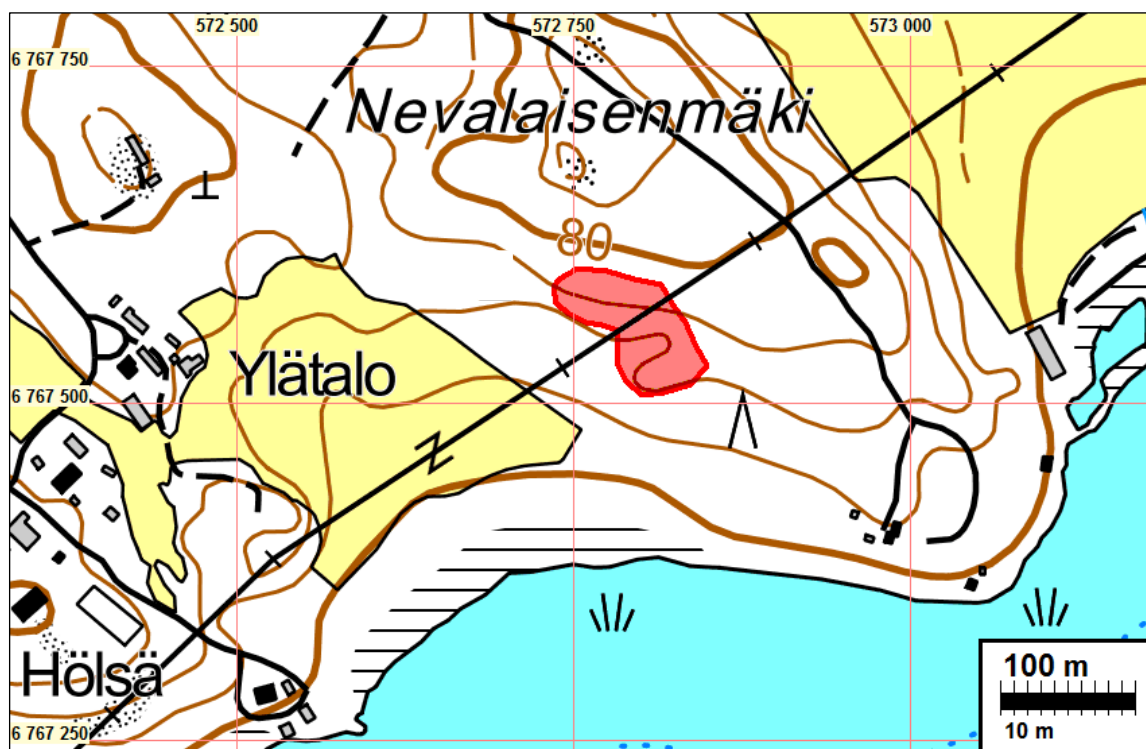
Ote päiväämättömästä Lappeen kartasta noin vuodelta 1767 (Geographisk Charta öfver Lapwesi sokn sine anno). Ylhäällä keskellä Rokkeli-niminen talo (Räckeli hemman).

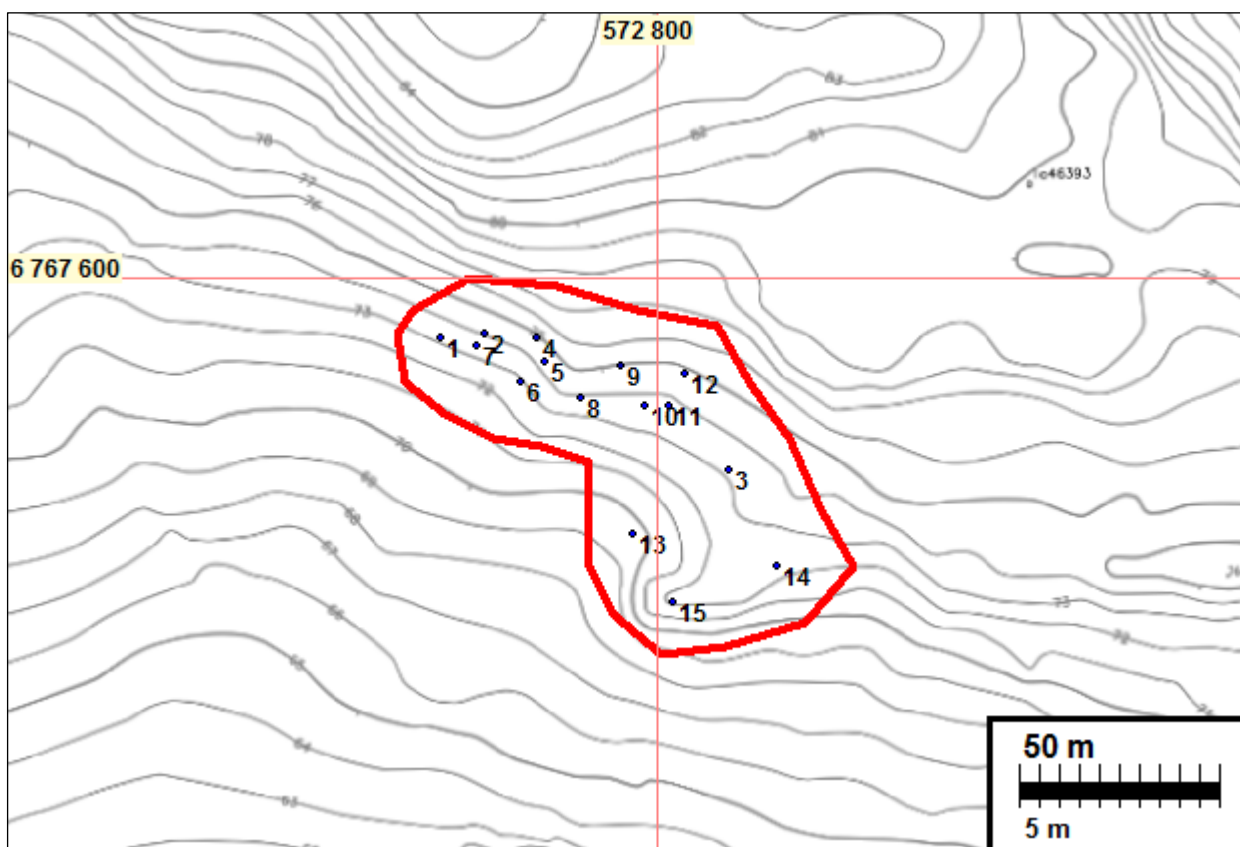

Karhusjärven pohjoisrantaa koskeva ote vuoden 1805 ns. Steinheilin kartasta (Aflidne Excellencen greffe Steinheils Karta öfver Wiborgs län 1805). Rokkelin taloa kuvaava punainen piste on oikeanpuolimmainen Karhusjärven (järvi on merkitty vihreällä värillä kartan keskikohdalle) pohjoisrannalla olevista kolmesta pisteestä.

Ote vuoden 1826 isojakokartasta (Palmroth 1826) (G 45:22/1–15). Karhusjärven pohjoisrannalla 1700-luvun Rokkeli-nimisen talon ympäristö on merkitty metsäksi (vaaleanpunainen väri).

HAVAINNOT KARTALLA				
Röykkiöt havaittu tiheässä nuoressa lehtimetsässä, lounaisrinteessä				
Nro	N	E	koko (m)	korkeus (m)
1	6767585	572746	3,5 x 2	0,4
2	6767586	572757	2,5 x 1,5	0,3
3	6767552	572818	3 x 3	0,3
4	6767585	572770	halk. 1,5	0,5
5	6767579	572772	2 x 2	0,5
6	6767574	572766	3 x 3	0,5
7	6767583	572755	3 x 3	0,3
Röykkiöt havaittu raivatulla voimajohtolinjalla tai sen ja metsän rajalla				
Nro	N	E	koko (m)	korkeus (m)
8	6767570	572781	2,5 x 2	0,5
9	6767578	572791	halk. 1,5	0,4
10	6767568	572797	2 x 2	0,4
11	6767568	572803	halk. 1,5	0,3
12	6767576	572807	halk. 2,5	0,5
13	6767536	572794	halk. 1,5	0,3
Kellari ja tulisija				
Nro	N	E	havainto	
14	6767528	572830	tulisija	
15	6767519	572804	kellari	

Tulisijan jäännös (lapion kohdalla). Lännestä.

Kellarikuoppa koillisesta.

Raivausröykkiö(kartalla havainto nro 8) voimajohtolinjalla kohdassa. Koillisesta.

17 LAPPEENRANTA IHALA

Mjtunnus: 1000026011
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: asuinpaikka: tonttimaa

Koordin: N: 6767375 E: 563380 Z: 57

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeen kirkosta 2,6 km etelään.
 Alkup. raportti/kohde: Bilund 2014 / 3

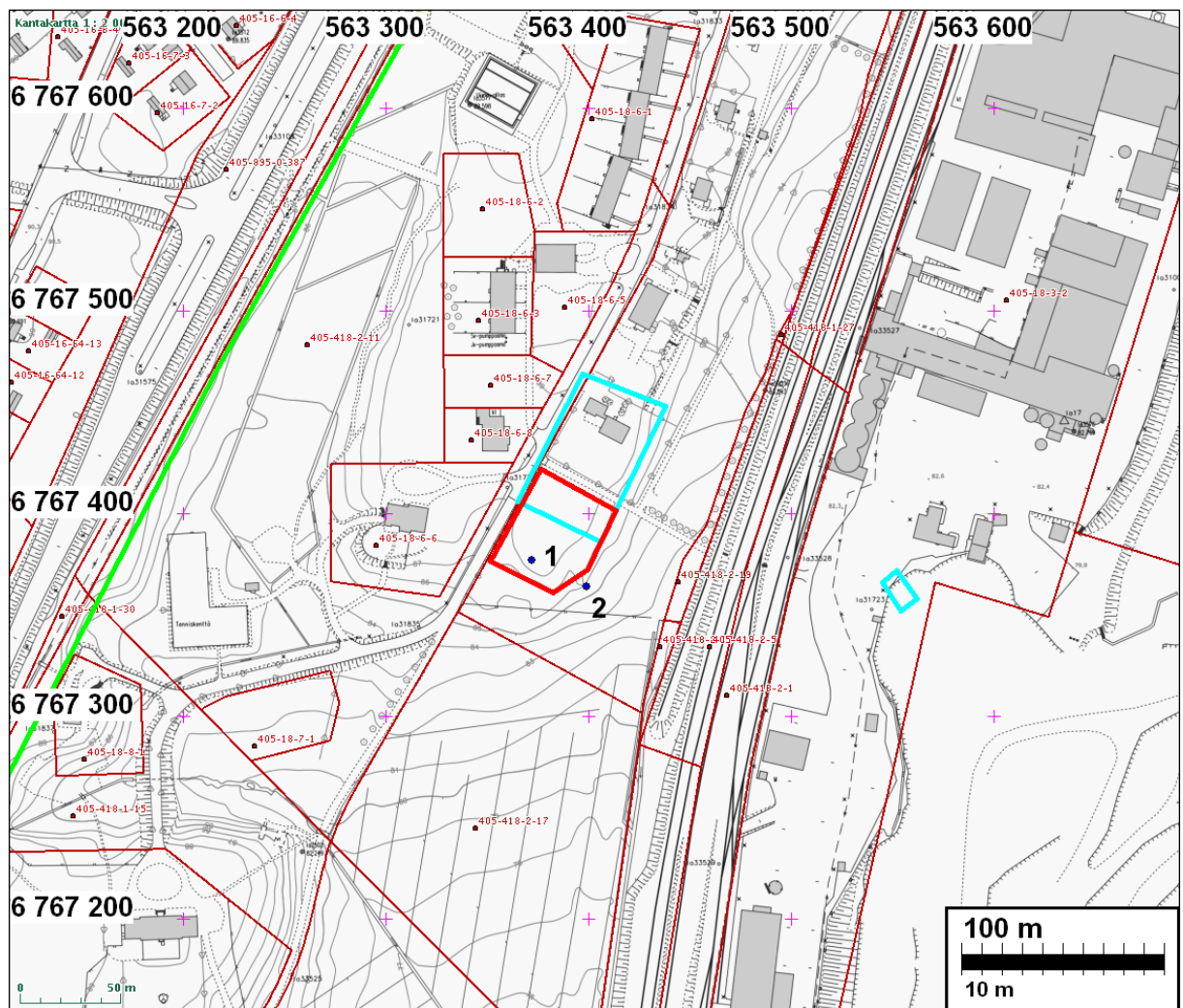
Huomiot: Bilund 2014
 Ihalaisen kylässä on ollut viisi taloa jo 1500-luvun puolivälissä, ja talojen määrä on ollut sama vuoden 1767 kartassa ja isojaon aikaan vuonna 1834. Suuri osa kylän vanhoista talonpaikoista ja lähes kaikki pellot ovat jääneet kalkkikivilouhoksen, siihen liittyvien teollisuusrakennusten ja rautatien alle. Isojakokarttaan talolle Ihalainen 5 merkitty tontti on kuitenkin teollisuusalueen ulkopuolella, myöhemmällä Paraisten kalkin asuntoalueella, Paraistentien itäpuolella. Maanmittaushallituksen uudistusarkiston Uudistushakemiston (<http://digi.narc.fi/digi/view.ka?kuid=130256>) mukaan vuonna 1859 talot 1, 2 ja 4 on yhdistetty uudeksi kantatilaksi Ihalainen 1 ja samalla entisen kantatilan Ihalainen 5 numeroksi on muutettu 2. Tilan nimi on Uudistushakemiston mukaan Ihala.

Paikka tarkastettiin inventoinnissa 10.6.2014. Isojaon aikaisen tontin pohjoisosa on jäänyt suurelta osin myöhemmän asuinrakennuksen pihapiirin alle, mutta eteläosa on metsämaata. Maasto on tasaista, kivetöntä hiekkakangasta. Tontin eteläosassa kasvaa vanhaa mäntymetsää. Aluskasvillisuutena on paikoin tiheää lehtipuupensaikkaa. Luoteessa Paraistentien takana on asuin talojen tontteja ja niiden välillä puistomaisena hoidettua mäntymetsää. Kaakossa isojaon aikainen tontti rajautuu melko jyrkkänä töyräänä laskevaan hiekkarinteeseen. Lounaassa tasamaa jatkuu noin 30 m isojakotontin ulkopuolelle, mutta rajautuu lopulta sielläkin samanlaiseen rinteeseen. Rinteen alaosassa on selvästi ihmisen tekemiä kaivantoja ja pisteessä N 6767364 E 563399 moderni tiilirakenteinen kellari.

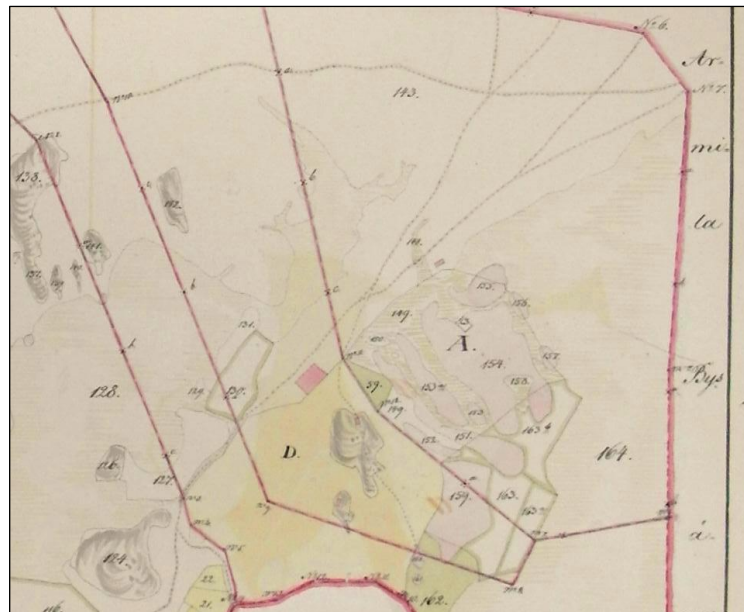
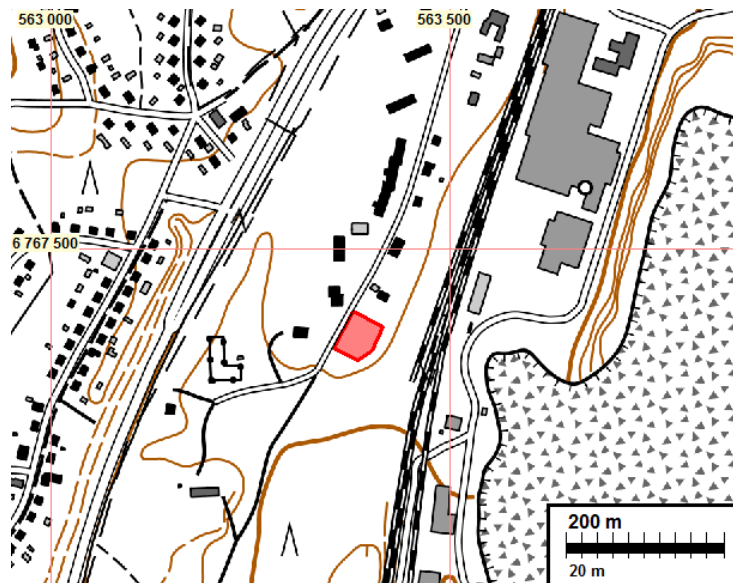
Aluetta tarkastettaessa isojakotontin eteläosassa ei havaittu mitään maan pinnalle näkyviä rakenteita. Sen sijaan samalla tasanteella tontin lounaispuolella havaittiin noin 3 m läpimittainen ja puolisen metriä korkea kumpu (N 6767377 E 563372). Kahdesta siihen ja aivan sen vierelle itäkaakkoon tehdystä koekuopasta löytyi tummahkoa, noensekaista hiekkamaata ja tiilenpaloja. Kyseessä on selvästi tulisijan, todennäköisesti uunin jäännös. Sen ympärillä ei havaittu rakennuksen perustuksia. Kolmas koekuoppa tehtiin noin 7 m kummusta itään tasamaalle. Maa oli sekoittunut ruskeaa hiekkamaata. Kuopasta löytyi vähän tiilenpaloja, pari palaa kalkkiveä, muutamia muita kiviä ja pala kirkasta ikkunalasiasia. Neljäs koekuoppa tehtiin edellisestä noin 6 m itään. Se sijaitsi kummun ja kellarin puolivälissä, pari metriä lähempänä kumpua. Paikalla maan pinta alkaa laskea loivasti kohti kellaria, mutta rinne ei ole vielä jyrkkä. Maan pinnalla ei erottunut mitään rakenteita. Kuopassa oli noin 20 cm paksuinen nokinen, hiilipitoinen palokerros jossa oli runsaasti vaihtelevasti sulanutta vihertävää lasia, joukossa osittain sulanutta ohutta vihertävää ikkunalasiasia ja nauloja, jotka eivät ole teollisesti valmistettuja lankanauvoja. Yhdessä vanhassa naulassa on vahva palopatina. Tästä kuopasta löytyi vain yksi pala tiiltä

ja pari palaa sulamatonta kirkasta ikkunalasia. Palokerroksen alla oli puhdasta hiekkaa.

Havaintojen perusteella näyttää siltä, että tasanteen lounaisosassa on jäännöksiä ainakin kahdesta eri-ikäisestä rakennuksesta. Uuninjäännös, tiili ja sulamaton kirkas ikkunalasi liittyvät uudempaan rakennukseen, jota ei ehkä voi vielä pitää kiinteänä muinaisjäännöksenä, vaikka kummun maatumisasteesta päätellen sekään tuskin on 1900-luvun alkukymmeniä nuorempi. Vanhempaan ja jo selvästi kiinteänä muinaisjäännöksenä pidettävään palaneeseen rakennukseen viittaavat sulanut vihertävä ikkunalasi ja palopatinainen naula. Tähän rakennukseen liittyvää tulisi sijan jäännöstä ei havaittu, mutta on mahdollista, että se on ollut myöhemmän rakennuksen kohdalla. Paloon viittaavien jälkien varsin äkillinen loppuminen koekuoppien 3 ja 4 välillä saattaa tarkoittaa, että palokerros on poistettu myöhemmän rakennuksen alueelta. Havaitut muinaisjäännökset ovat isojaon aikaisen tontin ulkopuolella, mutta aivan sen vieressä. Isojakotontin puolelle ei kaivettu koekuoppia, mutta topografisesti se on samaa tasannetta kuin löytökohdat. On syytä olettaa, että sielläkin on asuinpaikkajäänteitä. Isojakotontin rakentamattomana säilynyt lounaisosa on siten sisällytetty muinaisjäännösalueen rajaukseen.

Ihalan havainnot ja rajaukset esitettynä kantakartalla. Vaalean sinisellä viivalla on merkitty isojakokartan tonttialueet. Suuri alue on talon Ihalainen 5 (Ihala) isojaon aikainen tontti. Sinisillä pisteillä on merkitty vanha uunin jäännös (1) ja moderni kellari (2). Selvimät vanhaan asutukseen viittaavat löydöt saatiin koekuopasta niiden puolivälistä. Muinaisjäännösrajaus on merkitty punaisella viivalla. Inventointialueen likimääräinen raja on merkitty vihreällä viivalla.

Ihalaisen kylän talon numero 5 tontti isojakokartalla. Tontti on merkitty punaisella D-kirjaimen yläpuolelle.

Tulisijan jäännökseksi osoittautunut kumpu. Kuvattu luoteeseen.

Tulisijan jäännös kuvattuna kaakkoon.

Tasannetta kuvattuna tulisijan jäännöksen itäpuolelta itään. Palaneeseen rakennukseen viittaavia löytöjä saatiin etualalla olevan männyn takaa. Taustalla männyn vasemmalta puolelta häämöttää tasanteelta laskevassa rinteessä oleva maakellari.

Mahdollinen muinaisjäännös

18 LAPPEENRANTA KARKKOLA

Mjtunnus:

Status: mahdollinen muinaisjäännös (S)

Ajoitus: historiallinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6764985 E: 568284 Z: 65

Tutkijat: Tiainen 2017 inventointi

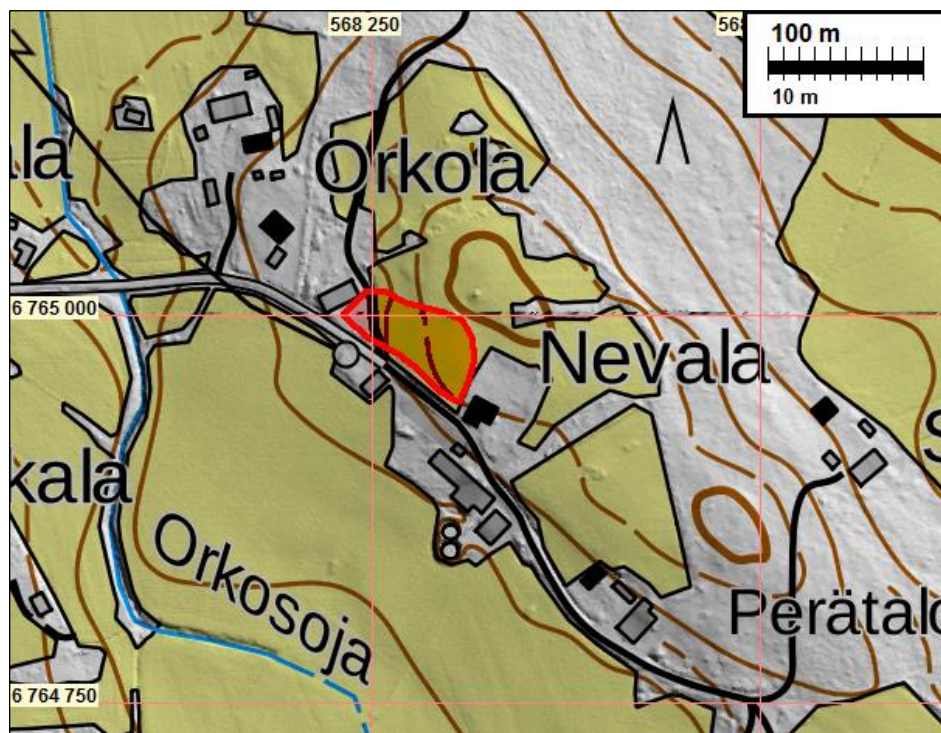
Alkup. raportti/kohde: Jussila & al. 2017 / 9

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 6,4 km kaakkoon.

Huomiot: Jussila 2017:

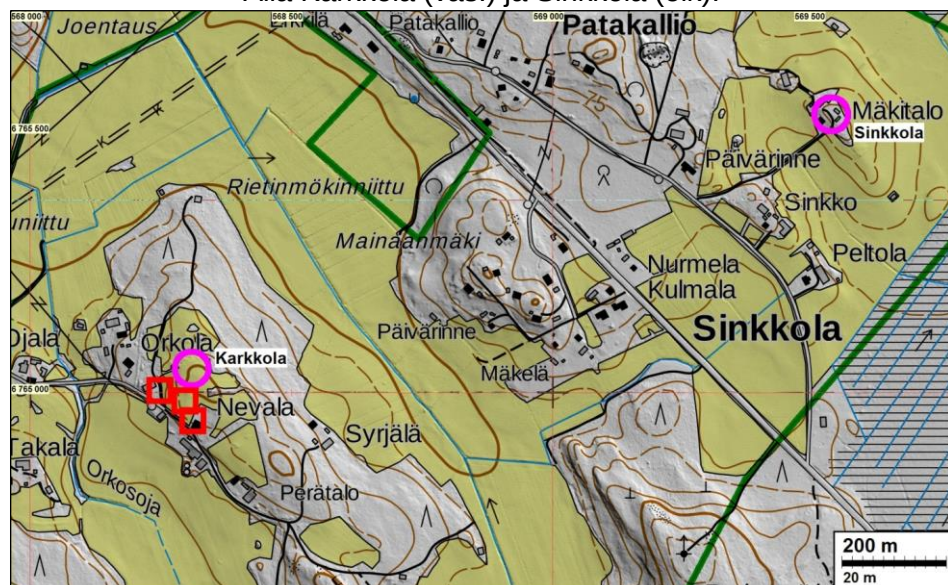
Karkkolan kolmen talon kylätontti paikantuu Karkkolantien varteen, sen koillisreunamille. Karkkolantie 196 talo on jokseenkin samalla paikalla kuin 1832 kartan kaakkoisin talo. Sen luoteispuolella, missä on sijainnut kaksi taloa, on nyt peltoa tai niittyä. Karkkolan yksittäistalo on v. 1734 kartalta paikannettuna ehkä sijainnut mäen laella n. 100 m Karkkolantiestä koilliseen – hieman koillisempänä kuin mitä v. 1832 kartan keskimmäisin talo. Siellä pelto on erittäin voimallisesti raivattua ja käsiteltyä. Kyseisellä alueella ei maastossa havaittu merkkejä vanhasta talonpaikasta. Talonpaikat Karkkolantien varressa ovat suhteellisen nuoria, v. 1736 jälkeen mäen etelä-lounaisrinteeseen tehtyjä.

Paikalla käytäessä pelto oli nurmella eikä havaintoja talojen jälkien säilyneisyydestä ja ”muinaisjäännöksellisyydestä” saatu.

Karkkolan v. 1832 tonttimaan nyt auto osa punaisella.

Alla Karkkola (vas.) ja Sinkkola (oik).

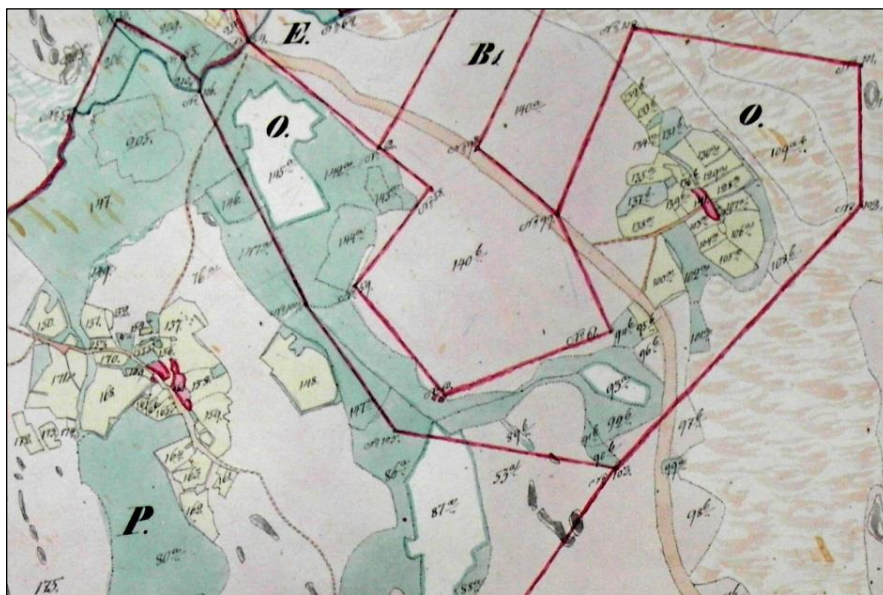

Karkkolan vanhaa tonttimaata vasemmalla joutomaalla ja taustan pellossa, kaakkoon.
Luoteeseen.

Ote Karkkolan kartasta v. 1734.

Muut kulttuuriperintökohteet Ote Sinkkolan ja Karkkolan isojakokartasta v. 1832. Lännessä Karkkola, idässä Sinkkola. joka on nykyisin täysin rakennettua aluetta.

19 LAPPEENRANTA JOKINIEMI VARUSTUS

Mjtunnus: 1000034897
 Status: muu kulttuuriperintökohde (S)
 Ajoitus: historiallinen, 2.ms.
 Laji: varustus: panssariestekaivanto

Koordin: N: 6762640 E: 562798 Z: 61 ±1 m

Tutkijat: Jussila T 2018 inventointi
 Alkup. raportti/kohde: Jussila 2018 / 15

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 7,3 km etelään. Hanhijärven eteläosan länsipuolella

Huomiot: Jussila 2018:
 Etelään kurottuvan mäenharjanteen itäreunalla on huonokuntoinen ja kasvillisuuden – pusikon ja heinän - peittämä taisteluhaudan jäännös. Sen eteläpäässä, mäen harjanteen eteläpään laella on pesäke.

Kartta s. 50

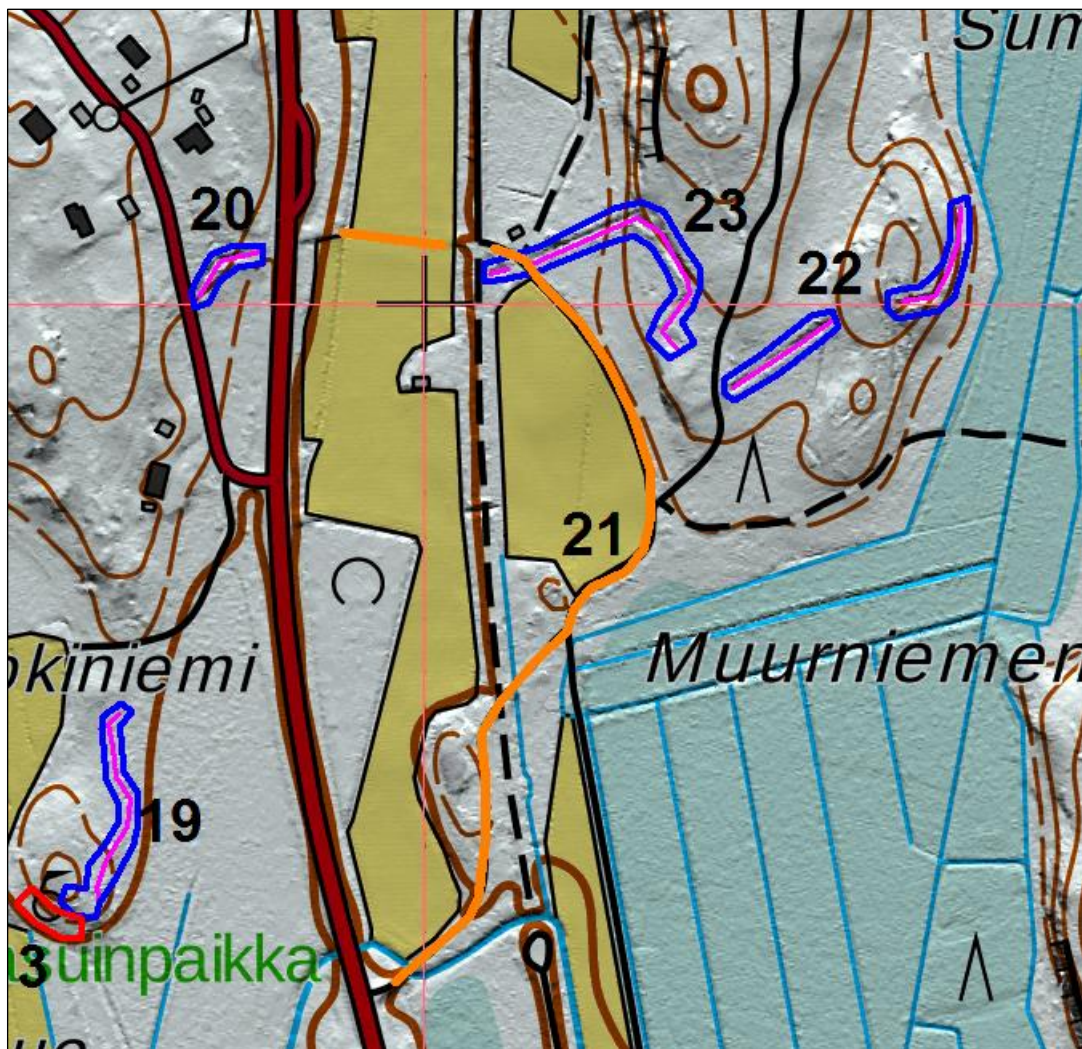
20 LAPPEENRANTA SURMANMÄKI VARUSTUS

Mjtunnus: 1000034896
 Status: muu kulttuuriperintökohde (S)
 Ajoitus: historiallinen, 2.ms.
 Laji: varustus: panssariestekaivanto

Koordin: N: 6763027 E: 562877 Z: 61 ±1 m

Tutkijat: Jussila T 2018 inventointi
 Alkup. raportti/kohde: Jussila 2018 / 14

- Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 7,0 km etelään. Hanhijärven eteläosan länsipuolella
- Huomiot: Jussila 2018:
Panssariestekaivanto vaalimaantien ja Tukialantien välillä, n. 55 m pituisena päätänä. Huonokuntoinen.

Panssariestekaivannon länsipäästä itä-koilliseen.

21 LAPPEENRANTA MUURNIEMENSUO LAPPEE-KAUSKILA TIE

Mjtunnus: 1000034898
 Status: muu kulttuuriperintökohde (S)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: kulku: maaväylä

Koordin: N: 6762832 E: 563122 Z: 61 ±1 m

Tutkijat: Jussila T 2018 inventointi
 Alkup. raportti/kohde: Jussila 2018 / 16

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeen kirkosta 7,1 km etelään.
 Huomiot: Jussila 2018:
 Hylätty ja nyt mökki- ja metsätienä oleva osuus vanhasta Lappee-Kauskila tiestä. Tie Kauskilasta edelleen mutkien ja kylien kautta Viipuriin. Tämä ei ole päätie Lappee - Viipuri joka on idempänä. Tien osuus vanhan radan itäpuolella on jäänyt pois käytöstä ennen vuotta 1954 mutta v. 1893 jälkeen - vanhojen karttojen perusteella. V. 1954 peruskartalla tie on vielä "punaisena (oikaisu on jo tehty ja pääkäytössä) joten oletettavasti hylkäys tapahtunut vähän ennen sitä. Tie on merkitty 1767 kartalle jossa silta (tai kapulatie kosteikon yli) vanhan radan länsipuolella, nykyisessä pellossa - siellä voisi olla jäljellä mielenkiintoisia rakenteita vanhasta tiestä.

Kartta s. 50

Otteet kartasta v. 1805 ja 1768 joihin tie merkitty. Punaisella suorakaiteella suojeltavaksi ehdotettu osuus

Ote senaatin-kartasta v. 1883.

22 LAPPEENRANTA SUMUSENMÄKI VARUSTUS 1

Mjtunnus: 1000034895
 Status: muu kulttuuriperintökohde (S)
 Ajoitus: historiallinen, 2.ms.
 Laji: varustus: panssariestekaivanto

Koordin: N: 6762977 E: 563236 Z: 61 ±1 m

Tutkijat: Jussila T 2018 inventointi
 Alkup. raportti / kohde: Jussila 2018 / 12

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 6,9 km etelään. Hanhijärven eteläosan länsipuolella

Huomiot: Jussila 2018:
 Panssariestekaivanto kahdessa n. 80 m pituisessa osassa, metsässä. Huonokuntoinen ja sortunut.

Kartta s. 50

Sortunut panssariestekaivanto sen lounaispäästä kaakkoon.

23 LAPPEENRANTA SUMUSENMÄKI VARUSTUS 2

Mjtunnus: 1000034895
 Status: muu kulttuuriperintökohde (S)
 Ajoitus: historiallinen, 2.ms.
 Laji: varustus: panssariestekaivanto

Koordin: N: 6763035 E: 563154 Z: 61 ±1 m

Tutkijat: Jussila T 2018 inventointi
 Alkup. raportti/kohde: Jussila 2018 / 13

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 6,9 km etelään. Hanhijärven eteläosan länsipuolella

Huomiot: Jussila 2018:
 Panssariestekaivanto vanhan rautatien penkalta itään metsään jossa kaartuu etelään - siellä kaivannon päässä on iso kuoppa.

Kartta s. 50

Sortunutta panssariestekaivantoa sen kaakkoispäässä.

24 LAPPEENRANTA MUURNIEMENMÄKI VARUSTUS 1

Mjtunnus: 1000034893
 Status: muu kulttuuriperintökohde (S)
 Ajoitus: historiallinen, 2.ms.
 Laji: varustus: taisteluhauta

Koordin: N: 6762203 E: 563641 Z: 61 ±1 m

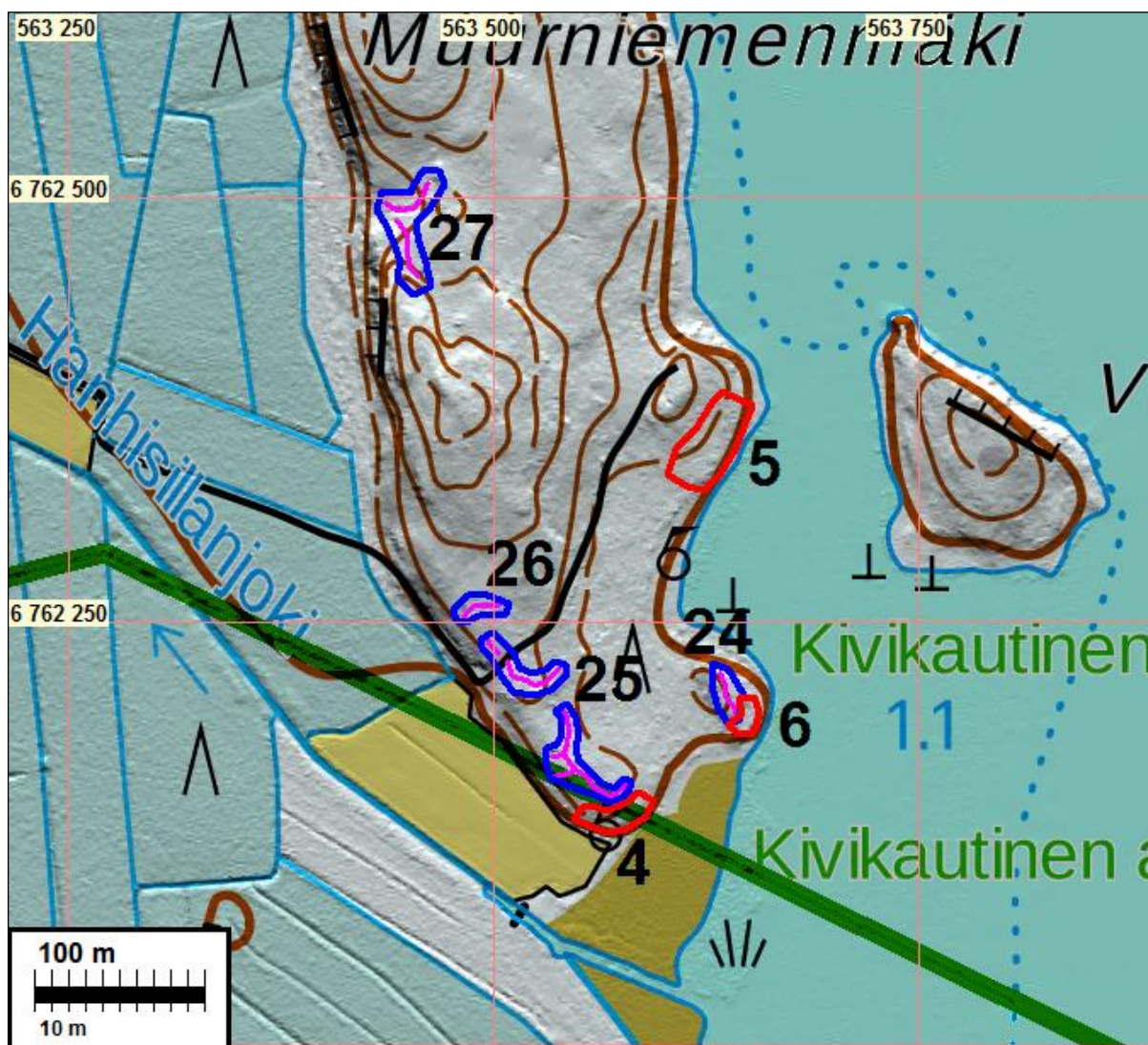
Tutkijat: Jussila T 2018 inventointi
 Alkup. raportti / kohde: Jussila 2018 / 8

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 7,7 km etelään. Hanhijärven eteläosan länsipuolella

Huomiot: Jussila 2018:
 Huomiot: Hanhijärven eteläosassa, Hanhisillanjoen pohjoispuolella on niemeke ja siinä mäenkumpare jonka laella on etelä-pohjoissuuntainen taisteluhauta pesäkkeineen. Taisteluhaudan eteläpäässä on kivikautinen asuinpaikka. Varustus on huonokuntoinen.

Varustusta laella, vas. luoteeseen ja oik. kaakkoon missä kivikautinen asuinpaikka

25 LAPPEENRANTA MUURNIEMENMÄKI VARUSTUS 2

Mjtunnus:

Status: muu kulttuuriperintökohde (S)

Ajoitus: historiallinen, 2.ms.

Laji: varustus: taisteluhauta

Koordin: N: 6762157 E: 563551 Z: 61 ±1 m

Tutkijat: Jussila T 2018 inventointi
Alkup. raportti / kohde: Jussila 2018 / 9

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 7,7 km etelään. Hanhijärven eteläosan länsipuolella

Huomiot: Jussila 2018:
Huonokuntoinen taisteluhaudan jäännös Hanhisillan joen suun pohjoispuolella, suosta nousevan törmän etelä-lounaisreunamilla. Taisteluhaudassa on useita pe-säkkeitä etelän-lounaan suuntaan. Varustus on huonokuntoinen.

Kartta yllä.

Varustuksen pohjoisosaa

Taisteluhaudan keskiosaa etelään ja eteläosaa etelään.

26 LAPPEENRANTA MUURNIEMENMÄKI VARUSTUS 3

Mjtunnus:

Status: muu kulttuuriperintökohde (S)

Ajoitus: historiallinen, 2.ms.

Laji: varustus: taisteluhauta

Koordin: N: 6762217 E: 563516 Z: 61 ±1 m

Tutkijat: Jussila T 2018 inventointi

Alkup. raportti / kohde: Jussila 2018 / 10

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 7,7 km etelään. Hanhijärven eteläosan länsipuolella

Huomiot: Jussila 2018:

Koilliseen menevän tien alkupään molemmin puolin, suohon laskevan jyrkänteen reunalla on taisteluhauta jossa pesäkkeitä. Tie on tuhonnut osan siitä. Länsipuoleisen haudanpätjän luoteispuolella on erillinen taisteluhauta jyrkänteen reunan pesäkkeestä koilliseen. Varustukset ovat huonokuntoisia.

Kartta sivulla 54

Varustuksen tien länsipuoleista taisteluhautaa, kaakkoon ja luoteeseen

Erillinen pesäke kauempana tiestä, varustuksen pohjoisosassa
veden vaivaamana

27 LAPPEENRANTA MUURNIEMENMÄKI VARUSTUS 4

Mjtunnus:

Status: muu kulttuuriperintökohde (S)

Ajoitus: historiallinen, 2.ms.

Laji: varustus: taisteluhauta

Koordin: N: 6762492 E: 563450 Z: 61 ±1 m

Tutkijat: Jussila T 2018 inventointi
Alkup. raportti / kohde: Jussila 2018 / 11

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 7,4 km etelään. Hanhijärven etelä-
osan länsipuolella

Huomiot: Jussila 2018:
Mäen länsireunalla, korkeiden kallioiden välisessä laaksossa jossa rinne viettää
länteen. Lännessä taisteluhauta loppuu suohon laskevaan jyrkänteeseen. Siitä ete-
lään kallion kupeessa taisteluhautaa n 40 ja sen päässä etelässä korsukuoppa

tms. Toinen taisteluhauta jyrkänteen reunalta itään, rinteessä. Jäännökset ovat huonokuntoisia.

Kartta sivulla 54

Varustuksen eteläosaa pohjoiseen ja alla edellisen kuvan pohjoispuolelta pohjois-luoteeseen.

28 LAPPEENRANTA HUJAINNIEMI

Mjtnunnus:

Status: muu kulttuuriperintökohde (S)

Ajoitus: historiallinen, 2.ms.

Laji: varustus: taisteluhauta

Koordin: N: 6763595 E: 564683

Tutkijat: Tiainen 2017 inventointi

Alkup. raportti / kohde: Jussila & al. 2017 / 6

- Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 6,3 km etelään. Hanhijärven pohjois-pään itäpuolella, Hujainniemen kärjen alueella
- Huomiot: Niemen kärjessä on luoteis-kaakko suuntainen taisteluhauta, jolla mittaa n 50 m. Varustus on huonokuntoinen. Kaakossa se päättyy mökkirakennuksen seinustalle.

Vas. taisteluhauta erottuu laserkeilausaineistosta. Oik. ja alla sortunutta taisteluhautaa

Kartta s. 60

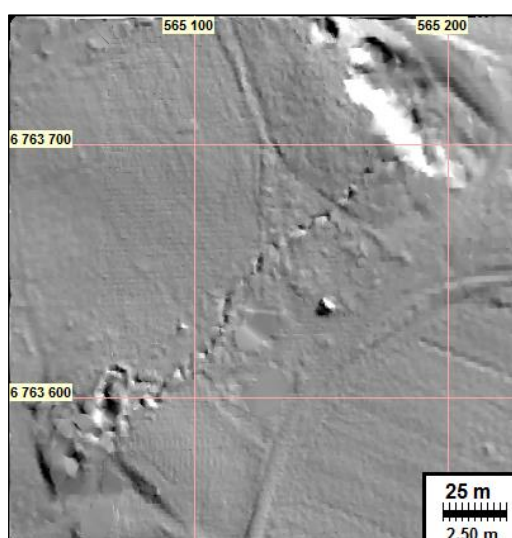
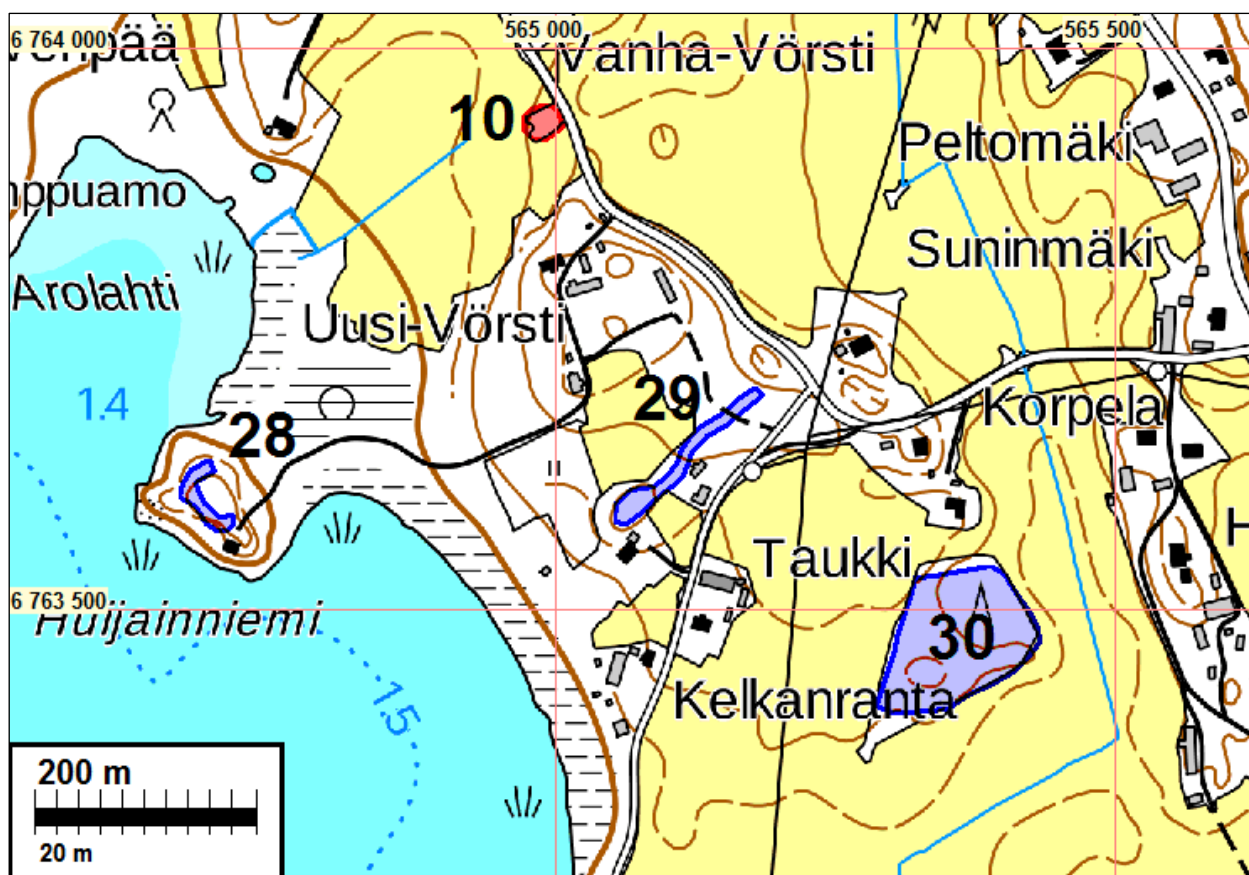
29 LAPPEENRANTA UUSI-VÖRSTI

- Mjtunnus: 1000019370
- Status: muu kulttuuriperintökohde (S)
- Ajoitus: historiallinen, 2.ms.
- Laji: varustus: taisteluhauta
- Koordin: N: 6763660 E: 565143 Z: 75
- Tutkijat: Lagerstedt 2011 inventointi, Tiainen 2017 inventointi
Alkup. raportti / kohde: Jussila & al. 2017 / 5

- Sijainti:** Paikka sijaitsee Lappeen kirkosta 6,3 km etelään. Hanhijärven pohjoispään itäpuolella, Taukin ja Uusi-Vörsti talojen välisessä metsässä.
- Huomiot:** Muinaisjäännösrekisteri: Kohde on osa Salpalinjaan kuuluvaa puolustusketjua, jonka rakentaminen aloitettiin 1940. Se sijaitsee Hanhijärven koillispuolella, Vörsintien ja Piuniementien risteuksen luoteispuolella. Kohteessa on kenttälainoitettuja, maahan kaivettuja yhdys- ja taisteluhautoja tuliasemineen sekä kenttälainoitettuja majoituskorsuja. Alueen linnoitteita ei ole tutkittu kauttaaltaan.

Tiainen 2017:

Tien varresta olevan vanhan hiekkakuopan lounaislaidalta lähtee taisteluhauta lounaaseen kohti rantaa, rannan tuntumassa olevan matalan mäen päälle. Haudan pituus on n. 160 m. Taisteluhauta on huonokuntoinen ja osin sortunut.

Varustus laserkeilausaineistosta laaditussa viis-toivalovarjosteessa

Sortunutta taisteluhautaa

30 LAPPEENRANTA RANTALA 1

Mjtunnus:

Status: muu kulttuuriperintökohde (S)

Ajoitus: historiallinen, 2.ms.

Laji: varustus: taisteluhauta

Koordin: N: 6763469 E: 565353

Tutkijat: Lagerstedt 2011 inventointi, Tiainen 2017 inventointi
Alkup. raportti / kohde: Jussila & al. 2017 / 4

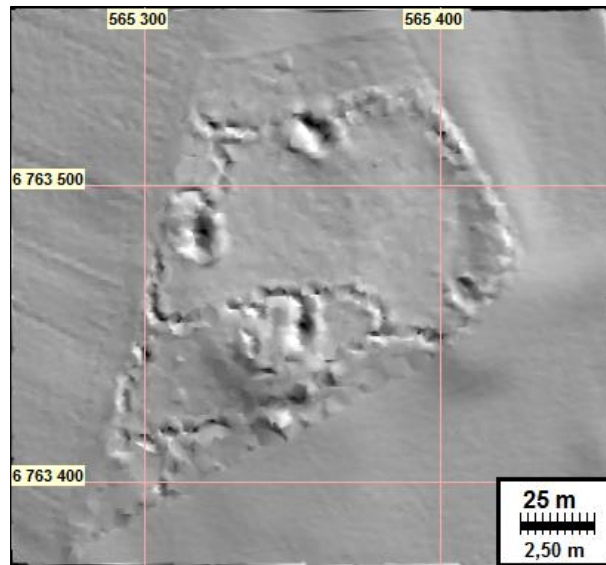
Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 6,5 km etelään, Hanhijärven pohjois-pään itäpuolella, peltoaukean keskellä olevassa laajassa metsäsaarekkeessa.

Huomiot: Tiainen 2018:

Kyseessä on jatkosodan aikainen varustus. Noin 100 x 80 m laajuisella alueella, peltojen keskellä olevassa metsäsaarekkeessa on varustus - tukikohta. Peltosaa-

rekkeen reunoja kiertää taisteluhauta ja niiden yhteydessä on neljä isompaa kuoppaa, mahdollisesti korsukuoppia. Taisteluhaudat ovat sortuneita ja huonokuntoisia.

Kartta s. 60

Varustukset erottuvat hyvin laserkeilausaineistossa

Sortunutta taisteluhautaa

31 LAPPEENRANTA LUUKORVENMÄKI

Mjtunnus: 1000026209
 Status: muu kulttuuriperintökohde (S)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: varustus: taisteluhauta

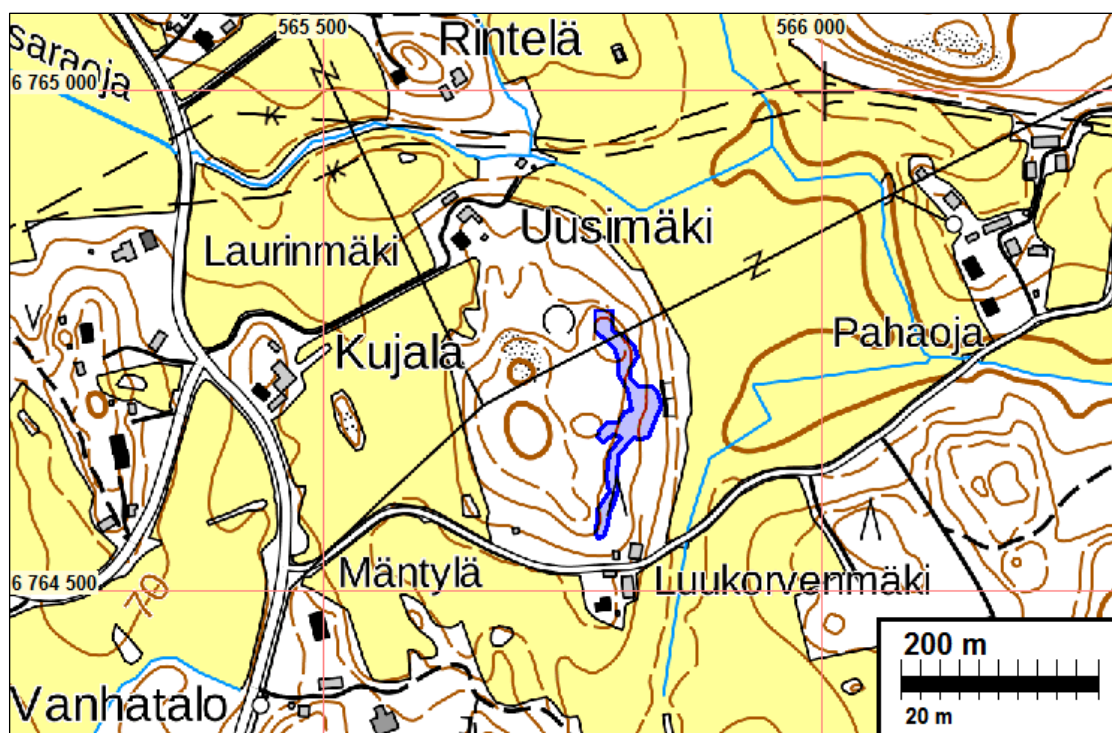
Koordin: N: 6764660 E: 565818

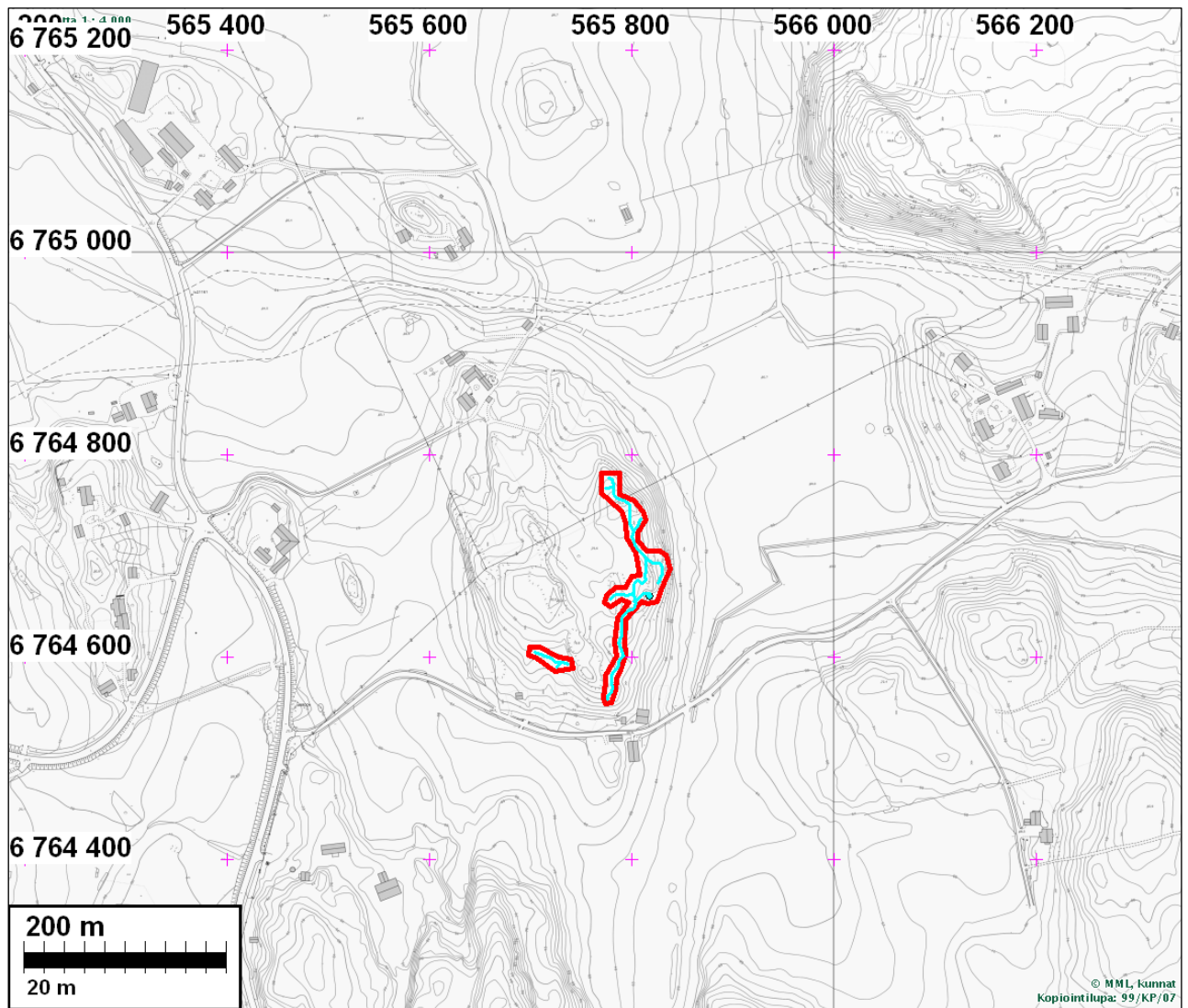
Tutkijat: Bilund 214 inventointi
 Alkup. raportti / kohde: Bilund 2014 / 5

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeen kirkosta 5,5 km etelään.

Huomiot: Bilund 2014: Laserkeilausaineistosta havaittiin, että Hanhijärven kylän itäreunalla sijaitsevalla Luukorvenmäellä on juoksuhautoja ja yksi suurempi kuoppa, joka näyttää pesäkkeeltä. Sijaintinsa perusteella varustukset liittyvät todennäköisesti muihin Lappeenrannan keskustan etelä- ja kaakkoispuolella erityisesti teiden suunnissa oleviin Salpalinjan etuvarustuksiin, joista lähin muinaisjäännösrekisterissä oleva kohde on 1000019370 Uusi-Vörsti noin kilometrin Luukorvenmäestä lounaaseen, Hanhijärven kylän etelälaidalla. Luukorvenmäen varustukset tarkastettiin maastossa 10.6.2014.

Juoksuhaudat ovat maaston kallioisuuden vuoksi matalia, eivätkä kaikilta osin erotu hyvin laserkeilausaineistossa. Mäen itärinteen päällä (N 6764660 E 565818) on varustusten ainoa suuri pesäke. Se on idästä länteen mitaten noin 6 m pitkä ja 3 m leveä. Pesäke on kaivettu syväksi. Reunalla olevissa valleissa on itä-päässä ampuma-aukot itään ja etelään. Varustukset ja kohteen raja-alue on esitetty laserkeilausaineiston ja maastotarkastuksen perusteella. Paikalla tavattiin myös mäen eteläpäässä sijaitsevan Luukorven talon asukkaita, jotka kertoivat kuulleen, että sotilaat olivat majoittuneena talossa sota-aikana varustuksia rakennettaessa.

Kohteen raja on merkitty punaisella viivalla. Varustukset on merkitty vaaleansinisellä.

Luukorvenmäen itärinteen päällä oleva pesäke kuvattuna itään.

Löytöpaikka**32 LAPPEENRANTA YLÄ-JÄKÖ**

Mjtunnus:

Status: löytöpaikka

Ajoitus: kivikautinen

Laji: löytöpaikka

Koordin: N: 6762463 E: 561805, paikannus ±600 m

Tutkijat: Miettinen T 1974 inventointi
Alkup. raportti / kohde: Jussila 2018 / 5

Löydöt: KM 3559, 1 kpl, tasataltta, J. Jäkö, diar. 28.1.1897, Mitat: 106 x 59 x 20, mustaa kiveä, teränsuu murtunut.

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 7.8 km SW, Kaislanen-järven pohjoispuoleisilla rannoilla.

Huomiot: Miettinen 1974: löytöpaikka Jooseppi Jäkö'n talon metsästä mahd. Kaislajärven rannan lähistöltä talosta pari km SE.

Jussila 1998: Löytöpaikka osuu epämääräisten löytötietojen perusteella lähelle asuinpaikkakohdetta 36 Kaislanen-Himalanmäki ja se saattaa liittyä siihen tai sitten Kaislasen pohjoisrannalta vielä löytymättömään kohteeseen.

Jussila 2018: Oletetun löytöpaikan pohjoispuolelta löytyi v. 2018 inventoinnissa kivikautinen asuinpaikka. Löytöpaikan koordinaatti osoittaa muinaisen Kaislasen pohjaan. Löytö liittyy nyt löytyneeseen asuinpaikkaan Rönasaarenmäki.

Muut kohteet**33 LAPPEENRANTA VIHTOLA**

Mjtunnus: 1000034899

Status: muu kohde

Ajoitus: historiallinen

Laji: asuinpaikka

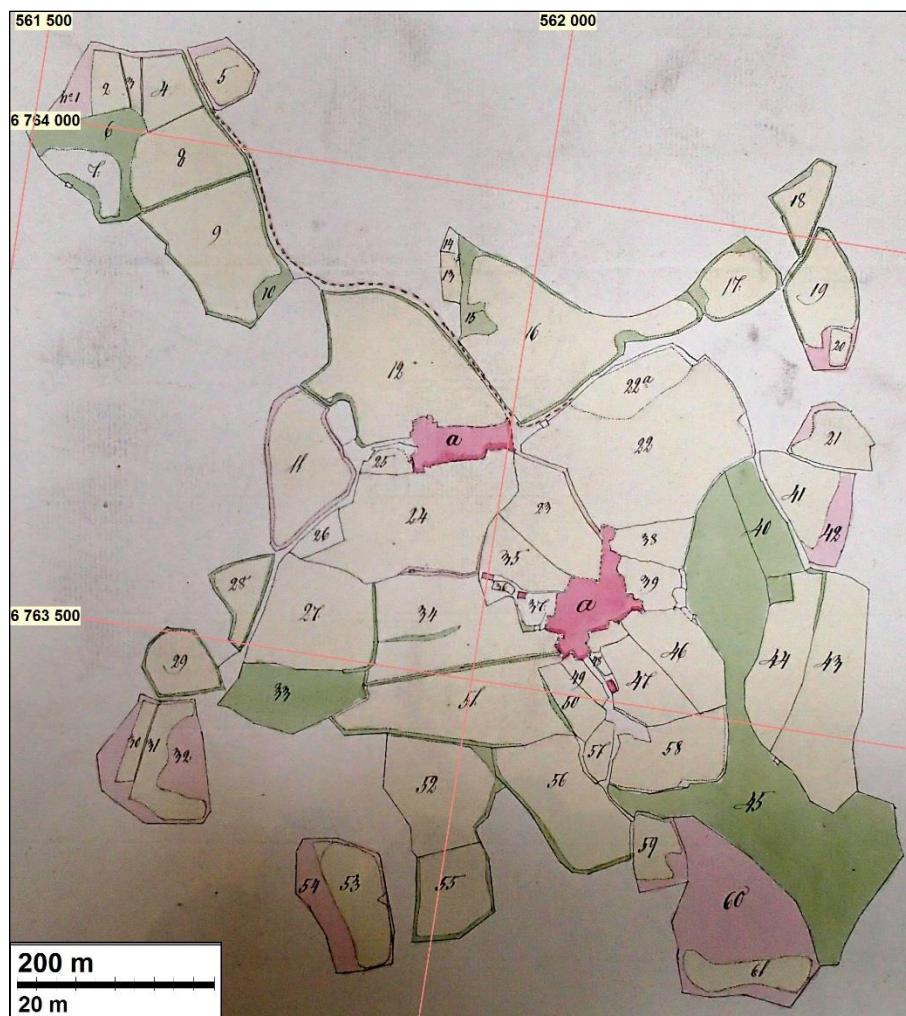
Koordin: N: 6763738 E: 561957 Z: 61

Tutkijat: Jussila 2018 inventointi
Alkup. raportti / kohde: Jussila 2018 / 17

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeen kirkosta 6,5 km etelään.

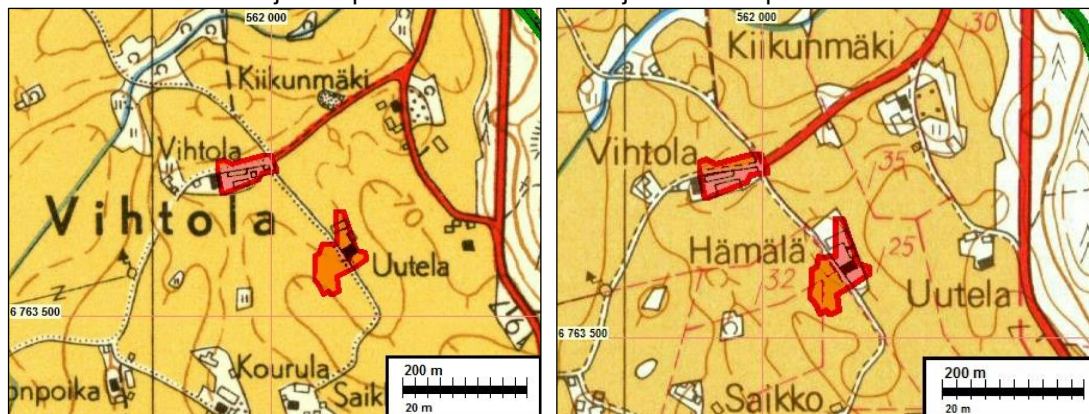
Huomiot: Jussila 2018:
Vanha Vihtolan kylän Vihtolan talon tonttimaa 1833 kartalta. V. 1767 yleiskartalla talo vaikuttaisi olevan samalla paikalla. kaikilla myöhemmillä kartoilla talo samalla paikalla ja edelleen tilakeskusta ja rakennettua aluetta.

Jussila 2019: Paikka on merkitty Museoviraston muinaisjäännösrekisterissä muuksi kulttuuriperintökohteeksi (suojelualueeksi "s"). Vanha tonttimaa on kuitenkin täysin rakennettua eikä sen nykyinen miljöö ja luonne muistuta vanhasta asutuksesta. Si-
ten se Museoviraston ohjeistuksien mukaan ei olisi kulttuuriperintökohde. Ky-
seessä on ns. muu kohde jolla ei ole arkeologista suojeluarvoa.

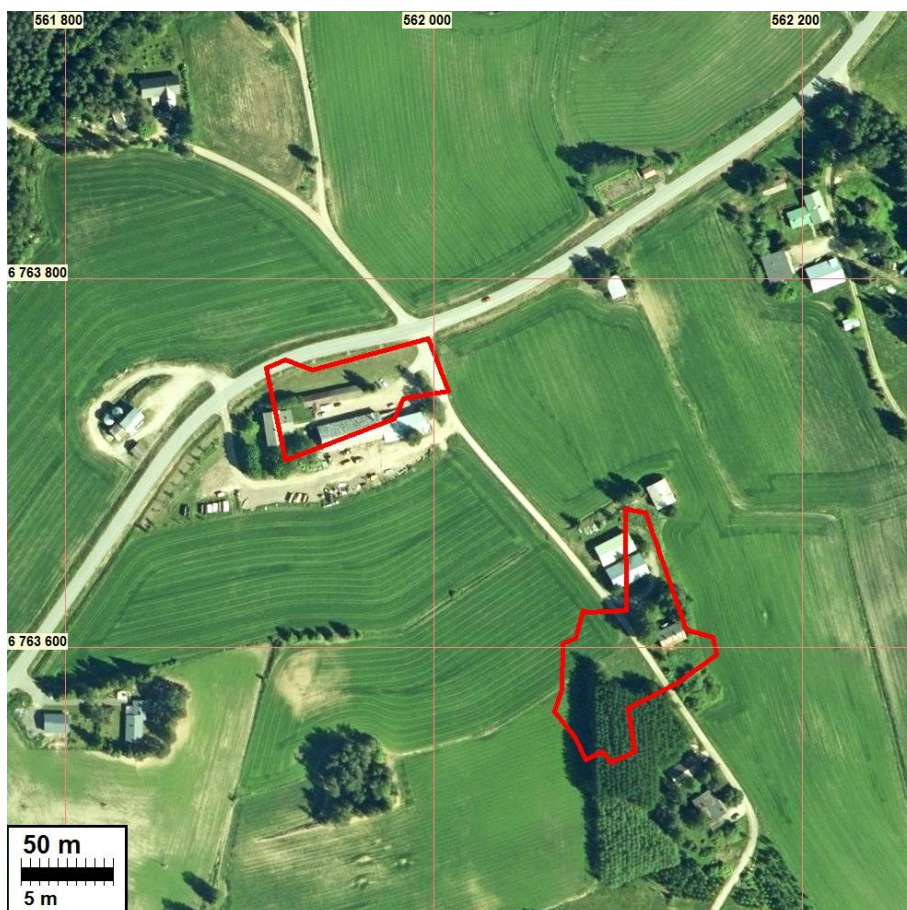

Vihtolan isojakokartta vuodelta 1833

Pohjoisempi tonttimaa on Vihtola ja eteläisempi Tukiala

Isojakokartalta paikannetut v. 1833 tonttimaat v. 1954 ja 1970 peruskartoilla (punaisella)
Vanhojen yleiskarttojen (s.) perusteella tontit lienevät olleet samalla paikalla ainakin jo 1700-luvulla.

1833 tonttimaat punaisella.
Pohjoisempi tonttimaa on Vihtola ja eteläisempi Tukiala

34 LAPPEENRANTA VIHTOLA TUKIALA

Mjtnnns: 1000034900
Status: muu kohde
Ajoitus: historiallinen
Laji: asuinpaikka: tonttimaa

Koordin: N: 6763603 E: 562121 Z: 61 ±1 m

Tutkijat: Jussila T 2018 inventointi
Alkup. raportti / kohde: Jussila 2018 / 18

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 6,6 km etelään.

Huomiot: Jussila 2018:
Vanha Vihtolan kylän Tukialan talon tonttimaa 1833 kartalta. V. 1767 yleiskartalla talo vaikuttaisi olevan samalla paikalla. 1844 kartalla edelleen samalla paikalla. Tukialan talo sitten siirtynyt idemmäksi, mutta paikalla ollut ja on edelleen Hämälä niminen talo. Kaikilla myöhemmillä kartoilla samalla paikalla on ollut talo. Peruskartoilla 1954 ja 1970 talo ja muutoin koko vanha tonttimaa ovat peltoa. Tonttimaan koillisosa on nyt rakennettua ja kaakkoisosa osin peltona, osin niittynä. Mutta koko tonttimaa on ollut viljelyksessä vielä 1980-luvun alussa.

Jussila 2019: Paikka on merkitty Museoviraston muinaisjäännösrekisterissä muuksi kulttuuriperintökohteeksi (suojelualueeksi ”s”). Vanha tonttimaata on kuitenkin täysin hävitettyä, osin viljeltyä osin istutusmetsää ja vanhaa peltoa eikä sen nykyinen miljö ja luonne muistuta vanhasta asutuksesta. Siten se Museoviraston ohjeistuksien mukaan ei olisi kulttuuriperintökohde. Kyseessä on ns. muu kohde jolla ei ole arkeologista suojeluarvoa.
